

MANGATA HOLDING S.A.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2016 ROKU DO 31 GRUDNIA 2016 ROKU

BIELSKO-BIAŁA, 21 MARCA 2017

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE FINANSOWE.....	3
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	3
SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW	4
ZYSK NA AKCJĘ.....	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
DODATKOWE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. Informacje ogólne.....	9
2. Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości	10
3. Działalność zaniechana.....	25
4. Segmenty operacyjne.....	26
5. Inwestycje	26
6. Wartości niematerialne.....	28
7. Rzeczowe aktywa trwałe	30
8. Aktywa oraz zobowiązania finansowe	32
9. Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony.....	36
10. Zapasy	41
11. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	41
12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	42
13. Kapitał własny	42
14. Świadczenia pracownicze	43
15. Pozostałe rezerwy	45
16. Pozostałe zobowiązania długoterminowe oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług	46
17. Kredyty, pożyczki, instrumenty dłużne	46
18. Rozliczenia międzyokresowe	47
19. Przychody i koszty operacyjne	47
20. Przychody i koszty finansowe	49
21. Podatek dochodowy	50
22. Wypłacone dywidendy.....	50
23. Transakcje i rozrachunki z podmiotami powiązanymi.....	51
24. Sprawy sądowe	52
25. Zabezpieczenia na majątku.....	52
26. Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych	52
27. Zarządzanie kapitałem	55
28. Pozostałe informacje	55
29. Zdarzenia po dniu bilansowym.....	56
30. Zatwierdzenie do publikacji	56

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	31.12.2016	31.12.2015
Wartości niematerialne	6	39	13 130
Rzeczowe aktywa trwałe	7	485	48 051
Nieruchomości inwestycyjne		0	0
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	5	336 320	255 529
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5	4	4
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	863	0
Aktywa trwałe razem		337 711	316 714
Zapasy	10	0	18 648
Należności handlowe oraz pozostałe należności	11	1 865	24 882
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		732	0
Pochodne instrumenty finansowe		0	0
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	8	9 685	9 538
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18	41	406
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	1 013	1 220
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		0	0
Aktywa obrotowe razem		13 336	54 694
AKTYWA RAZEM		351 047	371 408

PASYWA	Nota	31.12.2016	31.12.2015
Kapitał podstawowy	13	1 335	1 335
Akcje własne (-)		0	0
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		164 211	164 211
Pozostałe kapitały		-318	94
Zyski zatrzymane:		128 371	125 282
- wynik roku bieżącego		3 089	33 857
- zysk (strata) z lat ubiegłych		125 282	91 425
Kapitał własny razem		293 599	290 922
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	17	43 305	31 222
Leasing finansowy		0	91
Pochodne instrumenty finansowe		0	0
Pozostałe zobowiązania	16	3 852	3 740
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		0	1 836
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	14	412	1 982
Pozostałe rezerwy długoterminowe		0	0
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		0	0
Zobowiązania długoterminowe razem		47 569	38 871
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	16	208	19 287
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0	0
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	17	9 120	15 642
Leasing finansowy		0	153
Pochodne instrumenty finansowe		0	116
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	14	551	2 347
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	15	0	422
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18	0	3 648
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży		0	0
Zobowiązania krótkoterminowe razem		9 879	41 615
Zobowiązania razem		57 448	80 486
PASYWA RAZEM		351 047	371 408

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW

	Nota	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Działalność Kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		4 162	0
Przychody ze sprzedaży produktów		0	0
Przychody ze sprzedaży usług		4 162	0
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		0	0
Koszt własny sprzedaży		0	0
Koszt sprzedanych produktów		0	0
Koszt sprzedanych usług	19	0	0
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		0	0
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		4 162	0
Koszty sprzedaży		0	0
Koszty ogólnego zarządu		4 208	2 570
Pozostałe przychody operacyjne	19	618	0
Pozostałe koszty operacyjne	19	738	0
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		-166	-2 570
Przychody finansowe	20	328	22 985
Koszty finansowe	20	5 280	203
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		-5 118	20 212
Podatek dochodowy	21	-5	0
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-5 113	20 212
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		8 202	13 645
Zysk (strata) netto		3 089	33 857

ZYSK NA AKCJĘ

dane w PLN	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Z działalności kontynuowanej		
- podstawowy	-0,77	3,89
- rozwodniony	-0,77	3,89
Z działalności zaniechanej		
- podstawowy	1,23	2,62
- rozwodniony	1,23	2,62

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Zysk (strata) netto	3 089	33 857
Inne całkowite dochody		
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	-409	-748
Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	0	0
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego	0	0
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	-505	39
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	-505	-305
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego	0	344
- kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych	0	0
Zyski (straty) aktuarialne	0	0
Inne	0	-1 042
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów, które mogą być przeniesione do wyniku	96	255
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	-3	-199
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	-4	-246
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach	1	47
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-412	-947
Całkowite dochody	2 677	32 910

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

*Zmiany w kapitale własnym w okresie
od 01.01. do 31.12.2016 roku*

	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Saldo na początek okresu	1 335	0	164 211	94	125 282	290 922
Zmiana polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0
Korekty błędów lat poprzednich	0	0	0	0	0	0
Saldo na początek okresu	1 335	0	164 211	94	125 282	290 922
Emisja akcji	0	0	0	0	0	0
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)	0	0	0	0	0	0
Wycena opcji (program płatności akcjami)	0	0	0	0	0	0
Dywidendy	0	0	0	0	0	0
Nabycie akcji własnych	0	0	0	0	0	0
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	0	0	0	0	0	0
Razem transakcje z właścicielami	0	0	0	0	0	0
Zysk (strata) netto	0	0	0	0	3 089	3 089
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu	0	0	0	-412	0	0
Razem całkowite dochody	0	0	0	-412	3 089	2 677
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	0	0	0	0	0	0
Saldo na koniec okresu	1 335	0	164 211	-318	128 371	293 599

**Zmiany w kapitale własnym w okresie
od 01.01. do 31.12.2015 roku**

	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Saldo na początek okresu	981	0	31 843	842	90 583	124 249
Zmiana polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0
Korekty błędów lat poprzednich	0	0	0	0	0	0
Saldo na początek okresu	981	0	31 843	842	90 583	124 249
Emisja akcji	354	0	132 368	0	0	132 722
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)	0	0	0	0	0	0
Wycena opcji (program płatności akcjami)	0	0	0	0	0	0
Dywidendy	0	0	0	0	0	0
Nabycie akcji własnych	0	0	0	0	0	0
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	0	0	0	0	0	0
Razem transakcje z właścicielami	354	0	132 368	0	0	132 722
Zysk (strata) netto	0	0	0	0	33 857	33 857
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu	0	0	0	294	-200	94
Razem całkowite dochody	0	0	0	294	33 657	33 951
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)	0	0	0	-1 042	1 042	0
Saldo na koniec okresu	1 335	0	164 211	94	125 282	290 922

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem – działalność kontynuowana	-5 118	20 212
Korekty:		
Amortyzacja	186	195
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Zmiana wartości godziwej aktywów (zobowiązań) finans. wycenianych przez wynik	0	0
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	0	0
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe	3 500	0
Zysk (strata) ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0	0
Zysk (strata) ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)	0	0
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0	0
Koszty odsetek	1 632	203
Przychody z odsetek	-438	-29
Przychody z dywidend	0	-22 882
Zyski (straty) z instrumentów pochodnych	0	0
Inne korekty	0	0
Korekty razem:	4 880	-22 513
Zmiana stanu zapasów	0	0
Zmiana stanu należności	3 272	0
Zmiana stanu zobowiązań	-1 844	-721
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	-2 397	-506
Zmiana kapitału obrotowego	-969	-1 227
Zapłacony podatek dochodowy	-1 024	0
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej - kontynuowanej	-2 231	-3 528
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej - zaniechanej	4 636	10 109
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-88	0
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	0	0
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Inne wpływy (wydatki) z działalności inwestycyjnej	0	0
Wydatki na nabycie jednostek zależnych	-5	-16 239
Pozostałe wydatki inwestycyjne	-2 242	0
Wpływy z pożyczek	1 150	0
Pożyczki udzielone	-147	-5 980
Otrzymane odsetki i dywidendy	351	22 911
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej - kontynuowanej	-981	692
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej - zaniechanej	-4 364	-12 966
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy netto z tytułu emisji akcji	0	0
Nabycie akcji własnych	0	0
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0
Inne wpływy (wydatki) z działalności finansowej	0	0
Wpływy z otrzymanych dotacji	0	0
Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	7 267	0
Splaty kredytów i pożyczek	-290	0
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	-244	-672
Odsetki zapłacone	-372	-203
Dywidendy wypłacone	0	0
Środki pieniężne netto z działalności finansowej - kontynuowanej	6 361	-875
Środki pieniężne netto z działalności finansowej - zaniechanej	-3 682	-6 313
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów bez różnic kursowych	-261	-12 881
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów z tytułu różnic kursowych	54	0
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-207	-12 881
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 220	14 101
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	1 013	1 220

DODATKOWE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

a) Informacje o Spółce

Mangata Holding S.A. („Spółka”, „Emitent”) została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 1 grudnia 1990 roku (Rep. A. 1453/90). Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Bielsku – Białej Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem: 0000084847. Spółce nadano numer statystyczny REGON 890501767.

Akcje Spółki są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki mieści się przy ul. Cechowej 6/8 w Bielsku-Białej.

W dniu 25 sierpnia 2016 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Mangata Holding S.A. (poprzednio: ZETKAMA S.A.). Walne Zgromadzenie podjęło m.in. uchwały dotyczące zmiany statutu Emitenta, zmiany nazwy Spółki oraz zmiany siedziby Spółki, która została przeniesiona ze Ścinawki Średniej do Bielska-Białej.

Do dnia 26 września 2016 Spółka funkcjonowała pod firmą ZETKAMA S.A. Z dniem 26 września 2016 właściwy sąd rejonowy zarejestrował zmianę nazwy Spółki na Mangata Holding S.A.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Spółka wraz z jej jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Mangata Holding S.A.

b) Zarząd Spółki

W skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego wchodził:

- Leszek Jurasz – Prezes Zarządu
- Kazimierz Przełomski – Członek Zarządu

W dniu 30 marca 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała do Zarządu Spółki Pana Kazimierza Przełomskiego i powierzyła mu funkcję Członka Zarządu.

W dniu 1 lipca 2016 roku Członek Zarządu Pan Jerzy Kożuch złożył rezygnację z pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu.

c) Rada Nadzorcza

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego wchodził:

- Michał Zawisza – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Tomasz Jurczyk – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Jan Jurczyk – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Zbigniew Rogóż – Członek Rady Nadzorczej
- Zygmunt Mrożek – Członek Rady Nadzorczej

W dniu 21 kwietnia 2016 roku, na skutek wyboru przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Pana Zbigniewa Rogóża w skład Rady Nadzorczej, przedterminowo wygasły mandaty wszystkich dotychczasowych członków Rady Nadzorczej.

W związku z powyższym w dniu 21 kwietnia 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dokonało wyboru członków Rady Nadzorczej nowej kadencji - Panów Michała Zawiszy, Tomasza Jurczyka, Jana Jurczyka, Zygmunta Mrożka i Zbigniewa Rogóża.

d) Charakter działalności Spółki

Do dnia 30 czerwca 2016 roku podstawowym przedmiotem działalności były produkcja armatury oraz produkcja odlewów.

Z dniem 1 lipca 2016 roku działalność ta została przeniesiona do spółki zależnej Emitenta – Zetkama sp. z o.o., która kontynuuje działalność w zakresie produkcji armatury oraz odlewów, natomiast podstawowym obszarem

działalność Mangata Holding S.A. stała się szeroko rozumiana działalność holdingowa prowadzona na rzecz podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Mangata Holding S.A.

e) Okres objęty sprawozdaniem

Niniejsze sprawozdanie jest jednostkowym sprawozdaniem finansowym Mangata Holding S.A. Obejmuje okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku oraz dane na ten dzień.

Sprawozdanie z dochodów oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów obejmują dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku i dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Rachunek przepływów pieniężnych oraz sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym obejmują dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej obejmuje dane na 31 grudnia 2016 roku oraz dane porównawcze na 31 grudnia 2015 roku.

Sprawozdanie z dochodów oraz rachunek przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku (dane porównawcze) zostały przekształcone w związku z zaniechaniem przez Spółkę prowadzenia działalności w obszarze produkcji armatury oraz odlewnictwa, co zostało opisane w nocie 3 niniejszego sprawozdania finansowego.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym, w związku z czym nie może być jedyną podstawą do oceny sytuacji majątkowej oraz finansowej Spółki i należy analizować je łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Mangata Holding S.A. za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku.

2. Podstawa sporządzenia oraz zasady rachunkowości

a) Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Spółki sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (dalej „MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską, obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych polskich (o ile nie wskazano inaczej).

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Profesjonalny osąd

Sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE, wymaga dokonywania szacunków księgowych i przyjmowania założeń w odniesieniu do przyszłych zdarzeń oraz źródeł niepewności występujących na dzień bilansowy. Szacunki i założenia wpływają na ryzyko ewentualnej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Przyjęte założenia zostały opisane w rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki i obejmują w szczególności następujące kwestie:

- utrata wartości aktywów (w tym należności i inwestycji),
- wysokość stosowanych stawek amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych,
- możliwość realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- wycena rezerw.

W roku 2016 nie miały miejsca istotne zmiany dotyczące obszarów i metod przyjmowanych założeń. Założenia biznesowe i makroekonomiczne będące podstawą szacunków są aktualizowane na bieżąco, w zależności od zmian otoczenia jednostki oraz planów i prognoz biznesowych.

b) Zmiany standardów lub interpretacji

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Status zatwierdzenia Standardów w UE

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2016

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w roku 2016:

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie), opublikowane w dniu 12 grudnia 2013 roku. Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) definicji „warunku nabycia uprawnień”; (ii) rozliczania zapłaty warunkowej w połączeniu przedsięwzięć; (iii) agregacji segmentów operacyjnych i uzgodnienia sumy aktywów segmentów sprawozdawczych do aktywów jednostki; (iv) wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań; (v) proporcjonalnego przekształcenia skumulowanego umorzenia w modelu przeszacowania oraz (vi) definicji kluczowych członków kierownictwa.

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 21 listopada 2013 roku. Pomniejsze zmiany dotyczą zakresu zastosowania standardu do składek od pracowników lub osób trzecich płaconych na rzecz programów określonych świadczeń. Celem zmian jest uproszczenie rozliczania składek, które są niezależne od liczby przepracowanych lat pracy (np. składek pracowniczych obliczanych jako stały procent wynagrodzenia).

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne – zatwierdzone w UE w dniu 23 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 30 czerwca 2014 roku. Zmiany włączają uprawy roślinne, które są wykorzystywane wyłącznie w celu wzrostu produktów, w zakres MSR 16 i w związku z tym rozliczane one są w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe.

Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach – zatwierdzone w UE w dniu 24 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 6 maja 2014 roku. Zmiany dostarczają nowe wskazówki w zakresie sposobu rozliczania nabycia udziałów we wspólnych operacjach mającego formę przedsięwzięcia.

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych – zatwierdzone w UE w dniu 2 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 12 maja 2014 roku. Zmiany precyzują, że stosowanie metod opartych na przychodach do obliczania amortyzacji środka trwałego nie jest właściwe, ponieważ przychody uzyskane z działalności, która obejmuje wykorzystanie aktywów na ogół odzwierciedla czynniki inne niż konsumowanie korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów. Zmiany precyzują również, że przyjęcie przychodu jako podstawy pomiaru zużycia korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów niematerialnych jest co do zasady uważane za nieodpowiednie. Dopuszczalne są jednak odstępstwa od tej zasady w ściśle określonych okolicznościach.

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 15 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie); opublikowane w dniu 25 września 2014 roku. Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Poprawki zawierają nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) zmiany w metodach zbycia; (ii)

kontraktów usługowych; (iii) zastosowania poprawek do MSSF 7 w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych; (iv) Stopa dyskonta: emisje na rynkach regionalnych; (v) ujawniania informacji „w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego”.

Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku. Zmiany do MSR 1 mają na celu zachęcanie jednostek do zastosowania profesjonalnego osądu w celu określenia, jakie informacje podlegają ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym jednostki. Na przykład, zmiany określają jasno, że istotność ma zastosowanie do całości sprawozdania finansowego oraz że włączanie nieistotnych informacji może zmniejszyć przydatność ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Ponadto zmiany wyjaśniają, że jednostki powinny korzystać z profesjonalnego osądu w celu ustalenia, gdzie i w jakiej kolejności zaprezentować ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 12 sierpnia 2014 roku. Zmiany mają na celu przywrócenie metody praw własności jako dodatkowej opcji rozliczania inwestycji w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych w jednostkowych sprawozdaniach finansowych jednostek.

Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji, opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku, zatwierdzone w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie). Pomniejsze zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 28 wprowadzają wyjaśnienia w odniesieniu do rozliczania jednostek inwestycyjnych. Zmiany dostarczają także, w szczególnych okolicznościach, pewne zwolnienia w tym aspekcie.

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku jest standardem zastępującym MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. Standard został zatwierdzony przez UE 22 listopada 2016 roku i obowiązuje dla lat obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. MSSF 9 określa wymogi w zakresie ujmowania i wyceny, utraty wartości, zaprzestania ujmowania oraz rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja i wycena - MSSF 9 wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, która uzależniona jest od charakterystyki przepływów pieniężnych oraz modelu biznesowego związanymi z danymi aktywami. Takie jednolite podejście oparte na zasadach zastępuje istniejące wymagania oparte na regułach zgodnie z MSR 39. Nowy model skutkuje również ujednoczeniem modelu utraty wartości w stosunku do wszystkich instrumentów finansowych.

Utrata wartości - MSSF 9 wprowadza nowy model utraty wartości ustalonej w oparciu o oczekiwane straty, który wymaga bieżącego uznawania oczekiwanych strat kredytowych. W szczególności, nowy standard wymaga, aby jednostki ujmowały oczekiwane straty kredytowe w momencie kiedy instrumenty finansowe są ujmowane po raz pierwszy oraz ujmowały wszelkie oczekiwane straty z całego okresu życia instrumentów w szybszy niż dotychczas sposób.

Rachunkowość zabezpieczeń - MSSF 9 wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Nowy model stanowi znaczącą zmianę rachunkowości zabezpieczeń, która ma na celu dostosowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem.

Własne ryzyko kredytowe - MSSF 9 usuwa zmienność wyniku finansowego, powodowaną przez zmiany ryzyka kredytowego zobowiązań wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej. Ta zmiana oznacza, że zyski na zobowiązaniach spowodowane pogorszeniem własnego ryzyka kredytowego jednostki nie są ujmowane w rachunku zysków i strat.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, został opublikowany przez RMSR w dniu 28 maja 2014 roku, zatwierdzony przez UE 22 września 2016 roku, obowiązujący dla lat obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Standard ten określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów. Standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami (główne wyjątki dotyczą umów leasingowych, instrumentów finansowych oraz umów ubezpieczeniowych). Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby odzwierciedlić transfer towarów lub usług na rzecz klientów oraz w takiej kwocie, które odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), do którego spółka spodziewa się uzyskać prawo w zamian za towary lub usługi. Standard dostarcza również wytyczne ujmowania transakcji, które nie były szczegółowo regulowane przez dotychczasowe standardy (np. przychody z usług czy modyfikacje umów) jak i dostarcza obszerniejsze wyjaśnienia na temat ujmowania umów wieloelementowych.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różni się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia do publikacji sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”, został opublikowany przez RMSR w dniu 30 stycznia 2014 roku. Standard ten ma na celu umożliwienie podmiotom stosującym MSSF po raz pierwszy, a które obecnie ujmują odroczone salda z działalności regulacyjnej zgodnie z ich poprzednimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości, kontynuację ujmowania tych sald po przejściu na MSSF.

MSSF 16 „Leasing” został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.

Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem, opublikowane w dniu 11 września 2014 roku. Zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat zostały wydane przez RMSR w dniu 19 stycznia 2016 roku. Zmiany do MSR 12 wyjaśniają sposób wykazywania aktywów z tytułu odroczonego podatku w związku z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej.

Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień zostały wydane przez RMSR w dniu 29 stycznia 2016 roku. Zmiany doprecyzowujące MSR 7 mają na celu poprawę informacji przekazywanych na rzecz użytkowników sprawozdań finansowych o działalności finansowej jednostki. Zmiany wymagają, aby jednostka wystosowała ujawnienia umożliwiające użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i niepieniężnych.

Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji zostały wydane przez RMSR w dniu 20 czerwca 2016 roku. Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania: (a) skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych; (b) płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz (c) modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikacji transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” zostały wydane przez RMSR w dniu 12 września 2016 roku. Zmiany zostały wprowadzone w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4.

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” zostały wydane przez RMSR w dniu 8 grudnia 2016 roku. Dokonano zmian do różnych standardów w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Poprawki zawierają: (i) usunięcie paragrafów E3-E7 z krótkoterminowych zwolnień w MSSF 1 gdyż minął termin ich zastosowania, (ii) wyjaśnienie zakresu MSSF 12, określając, że wymogi dotyczące ujawniania informacji w MSSF 12, z wyjątkiem przypadków określonych w paragrafach B10-B16, dotyczy udziałów wymienionych w paragrafie 5, które zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jako przeznaczone do dystrybucji lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, (iii) wyjaśnienie w zakresie wyboru wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy inwestycji w jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia, które znajdują się w posiadaniu organizacji typu venture-capital lub podobny podmiot. Zmiany wyjaśniają, że tego wyboru można dokonać w momencie początkowego ujęcia w odniesieniu do każdej inwestycji w jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia (indywidualnie w odniesieniu do każdej inwestycji).

Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” została wydana przez RMSR w dniu 8 grudnia 2016 roku. Interpretacja określa, iż w celu ustalenia kursu wymiany datą transakcji jest data początkowego ujęcia przedpłaty jako składnika aktywów niepieniężnych lub zobowiązania z tytułu odroczonej dochodów. Jeśli istnieje wiele płatności lub wpływów zaliczkowych, ustala się datę transakcji w odniesieniu do każdej płatności lub wpływów.

Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych zostały wydane przez RMSR w dniu 8 grudnia 2016 r. Zmiany określają, że jednostka dokonuje przeniesienia poszczególnych nieruchomości do lub z nieruchomości inwestycyjnych tylko wówczas, gdy istnieją dowody na zmianę sposobu ich użytkowania. Zmiana sposobu użytkowania występuje wtedy, gdy poszczególne nieruchomości spełnia lub przestała spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana intencji kierownictwa co do sposobu użytkowania nieruchomości sama w sobie nie stanowi przesłanki na zmianę sposobu użytkowania. Zmiany określają również, iż przykłady zawarte w paragrafie 57 nie stanowią zamkniętego katalogu przykładów (przed zmianą wykaz ten stanowi zamknięty katalog przykładów).

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

c) Zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu z wyjątkiem historycznego, z pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Prezentacja sprawozdań finansowych

sprawozdanie finansowe prezentowane jest zgodnie z MSR 1. Spółka prezentuje odrębnie sprawozdanie z dochodów, które zamieszczone jest bezpośrednio przed sprawozdaniem z całkowitych dochodów.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Segmenty operacyjne

Zgodnie z MSSF 8 wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki. Zarząd Spółki analizuje wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej. Pomiar wyników segmentów operacyjnych stosowany w kalkulacjach zarządczych zbieżny jest z zasadami rachunkowości zastosowanymi przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, za wyjątkiem utraty wartości aktywów – przy ustalaniu wyniku segmentu nie uwzględnia się odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów trwałych, w tym również wartości firmy. Dla celów jednostkowego sprawozdania finansowego nie są wyodrębniane wewnętrzne segmenty operacyjne – działalność Spółki traktowana jest jako jeden segment.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone to takie jednostki, nad którymi Spółka nie sprawuje kontroli, ale na które wywiera znaczący wpływ, uczestnicząc w ustalaniu polityki finansowej i operacyjnej.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane początkowo w cenie nabycia, a następnie wyceniane z zastosowaniem metody praw własności. Na moment powstania znaczącego wpływu ustalana jest wartość firmy zgodnie z zasadami wynikającymi z MSSF 3, opisanymi powyżej w punkcie dotyczącym połączenia jednostek gospodarczych. Wartość firmy ujmowana jest w wartości bilansowej inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

Wartość bilansowa inwestycji w jednostkach stowarzyszonych jest powiększana lub pomniejszana o:

- udział Spółki w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej,
- udział Spółki w innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej, wynikających m.in. z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych oraz z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych. Kwoty te wykazuje się w korespondencji z odpowiednią pozycją sprawozdania z całkowitych dochodów,
- zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy spółkami Grupy a jednostką stowarzyszoną, które podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do poziomu posiadanego udziału,
- otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez jednostkę stowarzyszoną, które obniżają wartość bilansową inwestycji.

Transakcje w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotym polskim (PLN), który jest również walutą funkcjonalną Spółki.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji (kurs spot).

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu zamknięcia obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Niepieniężne pozycje bilansowe ujmowane według kosztu historycznego, wyrażonego w walucie obcej, są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według wartości godziwej, wyrażonej w walucie obcej, wyceniane są według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych innych niż instrumenty pochodne, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych w kwocie netto, za wyjątkiem różnic kursowych kapitalizowanych w wartości aktywów w przypadkach określonych zasadami rachunkowości (przedstawione w punkcie dotyczącym kosztów finansowania zewnętrznego).

Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych wyrażonych w walucie obcej ujmowane są w rachunku zysków i strat, o ile nie stanowią zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne ujmowane są zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości, która koryguje koszty odsetek.

Wartość firmy

Wartość firmy ujmowana jest jako nadwyżka ceny nabycia (kosztu połączenia) ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej (patrz podpunkt dotyczący połączeń jednostek gospodarczych). Wartości firmy nie amortyzuje się, zamiast tego corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (patrz podpunkt dotyczący utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych).

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, koszty prac rozwojowych oraz pozostałe wartości niematerialne, które spełniają kryteria ujęcia określone w MSR 38. W pozycji tej wykazywane są również wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania (wartości niematerialne w trakcie wytwarzania).

Wartości niematerialne na dzień bilansowy wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Okresy użytkowania poszczególnych wartości niematerialnych poddawane są corocznej weryfikacji, a w razie konieczności korygowane od początku następnego roku obrotowego.

Przewidywany okres użytkowania dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

Grupa	Okres
Patenty i licencje	3 - 7 lat
Oprogramowanie komputerowe	2 - 7 lat
Pozostałe wartości niematerialne	3 - 7 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie występują

Koszty związane z utrzymaniem oprogramowania, ponoszone w okresach późniejszych, ujmowane są jako koszt okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac badawczych są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w momencie ich poniesienia.

Nakłady bezpośrednio związane z pracami rozwojowymi ujmowane są jako wartości niematerialne tylko wtedy, gdy spełnione są następujące kryteria:

- ukończenie składnika wartości niematerialnych jest wykonalne z technicznego punktu widzenia tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- Spółka zamierza ukończyć składnik oraz jego użytkowanie bądź sprzedaż,
- Spółka jest zdolna do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- składnik wartości niematerialnych będzie przynosił korzyści ekonomiczne, a Spółka potrafi tę korzyść udowodnić m.in. poprzez istnienie rynku lub użyteczność składnika dla potrzeb Spółki,
- dostępne są Spółce środki techniczne, finansowe i inne niezbędne do ukończenia prac rozwojowych w celu sprzedaży lub użytkowania składnika,
- nakłady poniesione w trakcie prac rozwojowych można wiarygodnie wycenić i przyporządkować do danego składnika wartości niematerialnych.

Nakłady ponoszone na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Ocena przyszłych korzyści odbywa się na podstawie zasad określonych w MSR 36.

Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego, zgodnie z którym składniki aktywów są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane liniowo przez przewidywany okres uzyskiwania korzyści, który przeciętnie wynosi 5 lat.

Zyski lub straty wynikłe ze zbycia wartości niematerialnych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych wartości niematerialnych i są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe, za wyjątkiem gruntów, wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy lub montażu i przekazania środka trwałego do używania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Grupa	Okres
Budynki i budowle	20-40 lat
Maszyny i urządzenia	5-25 lat
Środki transportu	3-10 lat
Pozostałe środki trwałe	3-10 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu, w którym środek trwały jest dostępny do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności oraz metody amortyzacji są weryfikowane raz w roku, powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych w kolejnych latach.

Środki trwałe są dzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych przeglądów oraz istotne części zamienne i wyposażenie, jeżeli będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż rok. Bieżące koszty utrzymania poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w sprawozdaniu z dochodów w momencie ich poniesienia.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Aktywa w leasingu

Umowy leasingu finansowego, na mocy której następuje przeniesienie na Spółkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w aktywach oraz zobowiązaniach na dzień rozpoczęcia okresu leasingu. Wartość aktywów oraz zobowiązań określana jest na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane według takich samych zasad jak stosowane do własnych aktywów Spółki. W sytuacji jednak, gdy brak jest wystarczającej pewności, że Spółka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Corocznemu testowi na utratę wartości podlegają następujące składniki aktywów:

- wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz
- wartości niematerialne, które jeszcze nie są użytkowane.

W odniesieniu do pozostałych składników wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. W razie stwierdzenia, że jakieś zdarzenia lub okoliczności mogą wskazywać na trudność w odzyskaniu wartości bilansowej danego składnika aktywów, przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Dla potrzeb przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywa grupowane są na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów lub grup aktywów (ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne). Składniki aktywów samodzielnie generujące przepływy pieniężne testowane są indywidualnie.

Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których aktywa te należą, wówczas wartość bilansowa jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości w pierwszej kolejności przypisywany jest do wartości firmy. Pozostała kwota odpisu obniża proporcjonalnie wartość bilansową aktywów wchodzących do ośrodka wypracowującego przepływy.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w pozycji kosztów operacyjnych.

Odpisy aktualizujące wartość firmy nie podlegają odwróceniu w kolejnych okresach. W przypadku pozostałych składników aktywów, na kolejne dni bilansowe oceniane są przesłanki wskazujące na możliwość odwrócenia

odpisów aktualizujących. Odwrócenie odpisu ujmowane jest sprawozdaniu z dochodów w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i jednocześnie zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron.

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się z bilansu w przypadku, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych i ryzyka z niej wynikające zostały zrealizowane, wygasły lub Spółka się ich zrzekła.

Spółka wyłącza z bilansu zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Spółka wycenia w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, poza kategorią aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Na dzień bilansowy aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane są według zasad przedstawionych poniżej.

Aktywa finansowe

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Spółka klasyfikuje z podziałem na:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności oraz
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w rachunku zysków i strat lub w innych całkowitych dochodach. Zyski lub straty ujmowane w sprawozdaniu z dochodów prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe, za wyjątkiem odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług, które prezentowane są jako pozostałe koszty operacyjne.

Wszystkie aktywa finansowe, za wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy ze względu na wystąpienie przesłanek utraty ich wartości. Składnik aktywów finansowych podlega odpisom aktualizującym, jeżeli istnieją obiektywne dowody świadczące o utracie jego wartości. Przesłanki utraty wartości analizowane są dla każdej kategorii aktywów finansowych odrębnie, co zostało zaprezentowane poniżej.

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii pożyczek i należności wykazywane są w bilansie jako:

- aktywa długoterminowe w pozycji „Należności i pożyczki” oraz
- aktywa krótkoterminowe w pozycjach „Pożyczki”, „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” oraz „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty”.

Odpisy na należności wątpliwe szacowane są, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego). Dla należności nie podlegających indywidualnej ocenie, przesłanki utraty wartości analizowane są w ramach poszczególnych klas aktywów określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców). Wskaźnik odpisów aktualizujących dla poszczególnych klas oparty jest zatem na zaobserwowanych w niedawnej przeszłości trendach dotyczących trudności w spłacie należności przez dłużników.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmują aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu lub wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSR 39.

Do tej kategorii zaliczane są wszystkie instrumenty pochodne wykazywane w bilansie w odrębnej pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”, za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowanych zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń.

Instrumenty należące do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmowane są w sprawozdaniu z dochodów. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Spółka ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do pożyczek i należności.

W tej kategorii Spółka ujmuje obligacje i inne papiery dłużne utrzymywane do terminu wymagalności, wykazywane w bilansie w pozycji „Pozostałych aktywów finansowych”.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (np. ocena zdolności kredytowej spółek emitujących obligacje), aktywa wyceniane są w wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości bilansowej inwestycji, łącznie z odpisami aktualizującymi z tytułu utraty wartości, ujmowane są w sprawozdaniu z dochodów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie kwalifikują się do żadnej z powyższych kategorii aktywów finansowych.

W tej kategorii Spółka ujmuje notowane obligacje nieutrzymywane do terminów wymagalności oraz akcje spółek innych niż spółki zależne lub stowarzyszone. Aktywa te w bilansie wykazywane są w pozycji „Pozostałych aktywów finansowych”.

Akcje spółek nienotowanych wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, ze względu na brak możliwości wiarygodnego oszacowania ich wartości godziwej. Odpisy aktualizujące ujmowane są w sprawozdaniu z dochodów.

Wszystkie inne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski i straty z wyceny ujmowane są jako inne całkowite dochody i kumulowane w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych od aktywów pieniężnych, które ujmowane są w sprawozdaniu z dochodów. W rachunku zysków i strat ujmowane są również odsetki, które byłyby rozpoznane przy wycenie tych składników aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane jest w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość instrumentów dłużnych, których odwrócenie ujmowane jest w sprawozdaniu z dochodów, jeżeli wzrost wartości instrumentu może być obiektywnie łączyony ze zdarzeniem następującym po rozpoznaniu utraty wartości.

W momencie wyłączenia składnika aktywów z bilansu, skumulowane zyski i straty, ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego do sprawozdania z dochodów oraz prezentowane są w innych całkowitych dochodach jako reklasyfikacja z tytułu przeniesienia do wyniku finansowego.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach bilansu:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing finansowy,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania oraz
- pochodne instrumenty finansowe.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Spółka zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z dochodów w działalności finansowej.

Kredyty walutowe są traktowane jako instrument zabezpieczający.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń jest stosowana przez Spółkę wyłącznie, jeżeli spełnione zostały następujące wymagania:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem;
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego;
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat;
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione;
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Spółka stosuje określone zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń wymaga spełnienia przez Spółkę warunków określonych w MSR 39 dotyczących udokumentowania polityki zabezpieczeń, prawdopodobieństwa wystąpienia transakcji zabezpieczanej oraz efektywności zabezpieczenia. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka korzystała z prostych instrumentów pochodnych – terminowych transakcji forward oraz kredytów w walucie obcej jako narzędzi zabezpieczających przepływy pieniężne. Kontrakty te zostały zawarte przez Spółkę w celu zarządzania ryzykiem walutowym w związku z prawnie wiążącymi transakcjami sprzedaży oraz zakupu realizowanymi w walutach obcych.

Wszystkie pochodne instrumenty zabezpieczające wyceniane są w wartości godziwej. W części w jakiej dany instrument zabezpieczający stanowi efektywne zabezpieczenie, zmiana wartości godziwej instrumentu ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i kumulowana w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne. Nieefektywną część zabezpieczenia ujmuje się niezwłocznie w sprawozdaniu z dochodów.

W momencie gdy pozycja zabezpieczana wpływa na sprawozdanie z dochodów, skumulowane zyski i straty z wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających, ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego do rachunku zysków i strat. Reklasyfikacja prezentowana jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych - kwota przeniesiona do wyniku finansowego”.

Jeżeli transakcja zabezpieczana skutkuje ujęciem niefinansowych aktywów lub zobowiązań, zyski i straty z wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających, ujęte uprzednio w innych całkowitych dochodach, przenoszone są z kapitału własnego i uwzględniane w wycenie wartości początkowej (cenie nabycia) pozycji zabezpieczanej. Reklasyfikacja prezentowana jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych - kwota ujęta w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych”.

Jeżeli zaistniało prawdopodobieństwo, że planowana przyszła transakcja zabezpieczana nie zostanie zawarta, zyski i straty z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne niezwłocznie przenoszone są do sprawozdania z dochodów.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia oraz wartości netto możliwej do uzyskania. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszt wytworzenia wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty bezpośrednie (głównie materiały i robociznę) powiększone o narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Rozchód wyrobów gotowych ujmowany jest z zastosowaniem metody średniej ważonej rzeczywistego kosztu wytworzenia. Rozchód materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to szacowana cena sprzedaży ustalana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienialne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczące.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (grupy aktywów trwałych) są klasyfikowane przez Spółkę jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży a nie poprzez dalsze użytkowanie. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży, z zachowaniem normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków sprzedaży, a wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Niektóre aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, takie jak aktywa finansowe oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wyceniane są według tych samych zasad rachunkowości, jakie były stosowane przez Spółkę przed zaklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

Kapitał własny

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, zgodnie ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Akcje Spółki nabyte i zatrzymane przez Spółkę pomniejszają kapitał własny. Akcje własne wyceniane są w cenie nabycia.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej powstaje z nadwyżki ceny emisyjnej ponad wartość nominalną akcji, pomniejszonej o koszty emisji.

Pozostałe kapitały obejmują:

- kapitał z tytułu ujęcia wyceny programów płatności akcjami oraz
- kapitał z kumulacji innych całkowitych dochodów obejmujących:
  - przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej (patrz podpunkt dotyczący rzeczowych aktywów trwałych),
  - wycenę aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (patrz podpunkt dotyczący instrumentów finansowych),
  - wycenę instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (patrz podpunkt dotyczący rachunkowości zabezpieczeń).

W zyskach zatrzymanych wykazywane są wyniki z lat ubiegłych (również te przekazane na kapitał uchwałami akcjonariuszy) oraz wynik finansowy bieżącego roku.

Wszystkie transakcje z właścicielami Spółki prezentowane są osobno w zestawieniu zmian w kapitale własnym.

Świadczenia pracownicze

Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania i rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują następujące tytuły:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń (wraz z premiami) oraz składek na ubezpieczenia społeczne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze, do których Spółka zalicza nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Wartość zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ustala się bez dyskonta i wykazuje w bilansie w kwocie wymaganej zapłaty.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy

Spółka tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie narosło na dzień bilansowy. Rezerwa na niewykorzystane urlopy stanowi rezerwę krótkoterminową i nie podlega dyskontowaniu.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z systemami wynagradzania obowiązującymi w Spółce pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów nabywania uprawnień przez pracowników.

Wartość bieżąca rezerwy na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez niezależnego aktuarium. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są na danych historycznych. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia, czyli dotyczące odpraw emerytalnych są rozpoznawane w innych dochodach całkowitych - zgodnie z postanowieniami MSR 19 § 57 (d)(i), a dotyczące nagród jubileuszowych są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów.

Rezerwy, zobowiązania i aktywa warunkowe

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy tworzy się m.in. na następujące tytuły:

- udzielone gwarancje obsługi posprzedażowej produktów i wykonanych usług,
- toczące się postępowania sądowe oraz sprawy sporne,
- straty z umów budowlanych ujmowane zgodnie z MSR 11,
- restrukturyzacja, tylko jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Spółka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy.

Nie tworzy się rezerwy na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy ujmuje się w wartości szacowanych nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, na podstawie najbardziej wiarygodnych dowodów dostępnych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, w tym dotyczących ryzyka oraz stopnia niepewności. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszt finansowy.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Jednakże wartość tego aktywa nie może przewyższyć kwoty rezerwy.

W przypadku gdy wydatkowanie środków w celu wypełnienia obecnego obowiązku nie jest prawdopodobne, kwoty zobowiązania warunkowego nie ujmuje się w bilansie, za wyjątkiem zobowiązań warunkowych identyfikowanych w procesie połączenia jednostek gospodarczych w ramach alokacji kosztu połączenia zgodnie z MSSF 3 (patrz podpunkt dotyczący połączeń jednostek gospodarczych).

Możliwe wpływy zawierające korzyści ekonomiczne dla Spółki, które nie spełniają jeszcze kryteriów ujęcia jako aktywa, stanowią aktywa warunkowe, których nie ujmuje się w bilansie. Informację o aktywach warunkowych ujawnia się w dodatkowych notach objaśniających.

Rozliczenia międzyokresowe

Spółka wykazuje w aktywach bilansu w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” opłacone z góry koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, w tym przede wszystkim czynsze najmu. RMK czynne prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji innych należności.

W pozycji „Rozliczeń międzyokresowych” zawartej w pasywach bilansu prezentowane są przychody przyszłych okresów, w tym również środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie środków trwałych, które rozliczane są zgodnie z MSR 20 „Dotacje rządowe”.

Dotacje ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Spółka spełni warunki związane z daną dotacją oraz że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana. Dotacja dotycząca danej pozycji kosztowej jest ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacja finansująca składnik aktywów jest stopniowo ujmowana w sprawozdaniu z dochodów jako przychód na przestrzeni okresów proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tego składnika aktywów. Spółka dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie odejmuje dotacji od wartości bilansowej aktywów, lecz wykazuje dotacje jako przychody przyszłych okresów w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe”.

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy).

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr. Warunek uznaje się za spełniony z chwilą bezspornego dostarczenia towarów lub produktów do odbiorcy.
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki i dywidendy

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę ich narastania zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej. Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. Spółka prezentuje w sprawozdaniu finansowym koszty według miejsc powstawania.

Podatek dochodowy (wraz z podatkiem odroczonym)

Na obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego składają się: podatek dochodowy bieżący oraz odroczony, który nie został ujęty w innych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z czasowym przesunięciem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów do innych okresów oraz wyłączeniem pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Nie ujmuje się aktywów ani rezerwy, jeśli różnica przejściowa wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz która w czasie jej wystąpienia nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy. Nie ujmuje się rezerwy na podatek odroczony od wartości firmy, która nie podlega amortyzacji na gruncie przepisów podatkowych.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę przepisy prawne obowiązujące na dzień bilansowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd Spółki kieruje się osądem przy dokonywaniu licznych szacunków i założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od

szacowanych przez Zarząd. Informacje o dokonanych szacunkach i założeniach, które są znaczące dla sprawozdania finansowego, zostały zaprezentowane poniżej.

Okresy ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych

Zarząd Spółki dokonuje corocznej weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych, podlegających amortyzacji. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Zarząd ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Spółkę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Jednakże faktyczne okresy przynoszenia korzyści przez te aktywa w przyszłości mogą różnić się od zakładanych, w tym również ze względu na techniczne starzenie się majątku.

Rezerwy

Rezerwy na świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne oraz nagrody jubileuszowe – szacowane są przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Wykazana w sprawozdaniu finansowym kwota rezerw na świadczenia pracownicze wynika z oszacowania dokonanego przez niezależnego aktuarium. Na poziom rezerw wpływ mają założenia dotyczące stopy dyskonta oraz wskaźnika wzrostu wynagrodzeń oraz wskaźniki demograficzne.

Aktywa na podatek odroczony

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Spółki. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że Spółka osiągnie dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczony ujmowane są w pełnej wysokości.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

W celu określenia wartości użytkowej Zarząd szacuje prognozowane przepływy pieniężne oraz stopę, którą przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej (patrz podpunkt dotyczący utraty wartości aktywów niefinansowych). W procesie wyceny wartości bieżącej przyszłych przepływów dokonywane są założenia dotyczące prognozowanych wyników finansowych. Założenia te odnoszą się do przyszłych zdarzeń i okoliczności. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych, co w kolejnych okresach sprawozdawczych może przyczynić się do znaczących korekt wartości aktywów Spółki.

Odpisy aktualizujące aktywa finansowe

Odpisy aktualizujące aktywa finansowe są szacowane w oparciu do szczegółową ich analizę. Opis aktualizujący należności dokonuje się w taki sposób, aby uwzględnić stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty.

3. Działalność zaniechana

W dniu 1 lipca 2016 roku, na podstawie zgody wyrażonej przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Mangata Holding S.A. (poprzednio: ZETKAMA S.A.) Spółka zawarła ze swoją jednoosobową spółką zależną – ZETKAMA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ścinawce Średniej, umowę przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa („zorganizowana część przedsiębiorstwa”, „ZCP”), stanowiącej organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie wyodrębniony w istniejącym w przedsiębiorstwie Mangata Holding S.A. (poprzednio: ZETKAMA S.A.) zespół składników materialnych i niematerialnych, związanych z działalnością produkcyjną armatury i odlewów przeznaczonych do realizacji opisanych wyżej zadań gospodarczych, który zarazem mógłby stanowić niezależne przedsiębiorstwo samodzielnie realizujące te zadania.

Zmiana ta nie wpływa na skonsolidowane sprawozdanie finansowe – Grupa będzie kontynuować działalność polegającą na produkcji armatury i odlewów przez spółkę ZETKAMA Sp. z o.o.

W rezultacie wyżej opisanej transakcji, z majątku Emitenta przekazano do ZETKAMA Sp. z o.o. majątek związany z działalnością produkcyjną armatury i odlewów oraz zobowiązania związane z tą działalnością.

Uproszczona struktura bilansu Mangata Holding na 30 czerwca 2016 oraz na 1 lipca 2016 po aporcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa do ZETKAMA Sp. z o.o.

	Bilans 30.06.2016	Bilans 01.07.2016	Bilans 01.07.2016
	Mangata Holding S.A.	Zetkama Sp. z o.o.	Mangata Holding S. A.
Aktywa trwałe	319 374	62 628	340 890
Aktywa obrotowe	70 654	51 971	15 064
Kapitał własny	297 126	84 315	296 398
Zobowiązania długoterminowe	39 755	4 774	35 539
Zobowiązania krótkoterminowe	53 146	25 510	24 017

W majątku Mangata Holding S.A. pozostały aktywa związane z prowadzoną przez Emitenta działalnością holdingową – udziały i akcje w spółkach zależnych, środki zgromadzone w ramach cash pooling oraz środki pieniężne. Majątek ten finansowany jest w przeważającej mierze z kapitału własnego Spółki, jak i wyemitowanych obligacji oraz zaciągniętego kredytu inwestycyjnego.

Działalność zaniechana w rachunku wyników

Zgodnie z wymogami MSSF 5, przychody i koszty działalności kontynuowanej zostały w sprawozdaniu z dochodów zaprezentowane osobno od przychodów i kosztów działalności zaniechanej.

Od 1 lipca 2016 działalność operacyjna Mangata Holding S.A. koncentruje się na działalności holdingowej w ramach Grupy Kapitałowej Mangata Holding S.A. i nie prowadzi już działalności produkcyjnej w obszarze armatury i odlewów. W związku z tym, w rachunku wyników Emitenta zaprezentowała dane dotyczące działalności holdingowej (kontynuowanej), natomiast szczegóły dotyczące działalności zaniechanej zaprezentowano w poniższej tabeli.

	01.01. do 31.12.2016			01.01. do 31.12.2015		
	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	Razem	Działalność kontynuowana	Działalność zaniechana	Razem
Przychody ze sprzedaży	4 162	72 295	76 457	0	128 925	128 925
Przychody ze sprzedaży produktów	0	52 426	52 426	0	98 305	98 305
Przychody ze sprzedaży usług	4 162	0	4 162	0	0	0
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	0	19 869	19 869	0	30 620	30 620
Koszt własny sprzedaży	0	54 487	54 487	0	98 283	98 283
Koszt sprzedanych produktów	0	40 027	40 027	0	74 310	74 310
Koszt sprzedanych usług	0	0	0	0	0	0
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	0	14 460	14 460	0	23 973	23 973
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	4 162	17 808	21 970	0	30 642	30 642
Koszty sprzedaży	0	4 435	4 435	0	8 848	8 848
Koszty ogólnego zarządu	4 208	3 865	8 073	2 570	6 280	8 850
Pozostałe przychody operacyjne	618	214	832	0	392	392
Pozostałe koszty operacyjne	738	279	1017	0	1 247	1 247
Zysk (strata) z działalności	-166	9 443	9 277	-2 570	14 659	12 089

Przychody finansowe	328	178	506	22 985	1 140	24 125
Koszty finansowe	5 280	59	5 339	203	721	924
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-5 118	9 562	4 444	20 212	15 078	35 290
Podatek dochodowy	-5	1 360	1 355	0	1 433	1 433
Zysk (strata) netto	-5 113	8 202	3 089	20 212	13 645	33 857

Od lipca 2016 Mangata Holding S.A. generuje przychody w oparciu o podpisane ze spółkami z Grupy umowy korporacyjne, na podstawie których świadczy spółkom określone usługi. W 2015 roku nie obowiązywały umowy o podobnym charakterze, stąd brak przychodów z działalności operacyjnej w roku 2015 (Mangata Holding S.A. otrzymała w 2015 roku przychody z tytułu dywidend od spółek zależnych).

W ramach analizy uzyskanych przychodów oraz poniesionych kosztów, do działalności kontynuowanej, zaprezentowanej w rachunku zysków i strat, zaliczono w szczególności:

- koszty wynagrodzeń Zarządu oraz pracowników pełniących istotne funkcje związane z działalnością grupy. Koszty te ustalono w oparciu o szacowany czas pracy tych pracowników dotyczący działalności holdingowej oraz działalności na rzecz dawnej ZETKAMA S.A. jako jednostki;
- koszty utrzymania biura Zarządu w Bielsku-Białej (czynsz, remonty, usługi telekomunikacyjne, materiały biurowe itp.),
- koszty ponoszone w związku z funkcjonowaniem na giełdzie papierów wartościowych.

Do przychodów i kosztów finansowych zaliczono:

- przychody uzyskane z działalności finansowej (lokaty, udzielone pożyczki) oraz z dywidend,
- koszty związane z finansowaniem działalności Spółki i Grupy (dotyczące cash pooling oraz obsługi zadłużenia - wyemitowanych obligacji oraz kredytu inwestycyjnego).

Przepływy z działalności zaniechanej przedstawiają się następująco:

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	4 636	10 109
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-4 364	-12 966
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-3 682	-6 313
Razem	-3 410	-9 170

4. Segmenty operacyjne

Na dzień bilansowy Spółka nie wyodrębnia wewnętrznych segmentów operacyjnych. Działalność Spółki traktowana jest przez Zarząd jako jeden segment operacyjny.

Informacje o segmentach operacyjnych zaprezentowane zostały w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Mangata Holding S.A.

Przychody za rok 2016 dotyczą świadczenia usług zarządczych i korporacyjnych na rzecz Spółek Grupy Kapitałowej i zostały w całości osiągnięte na terytorium Polski.

5. Inwestycje

	Stan na dzień:	
	31.12.2016	31.12.2015
Udziały/akcje w jednostkach powiązanych razem:	334 402	253 694
Śrubena Unia S.A.	23 116	23 116
MCS Sp. z o.o.	5 505	5 505
Armak Sp. z o.o.	20 680	20 677
Zetkama R&D Sp. z o.o.	14	14
Techmadex S.A.	10 985	14 485
Kuźnia Polska S.A.	167 088	166 474
Siskin 5 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s.k.a	3 636	3 636
Siskin 5 sp. z o.o.	13	13
Masterform Grupa Zetkama Sp. z o.o.	19 769*	16 065
Zetkama Nieruchomości Sp. z o.o.	5	5
Zetkama Sp. z o.o.	83 591	0
Masterform S.A.	0*	3 704
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	1 918	1 835
Udziały/akcje w pozostałych jednostkach	4	4
Długoterminowe aktywa finansowe razem	336 324	255 533

* zmiana wartości udziałów w Masterform Grupa Zetkama Sp. z o.o. o 3.704 tys. PLN wynika z połączenia podmiotów: Masterform S.A. oraz Masterform Grupa Zetkama Sp. z o.o. .W wyniku połączenia tych podmiotów, na mocy umowy inwestycyjnej zmianie uległa struktura własności w połączonym podmiocie – udział Mangata Holding S.A. zmniejszyła się z 80% do 75%. Połączenie tych podmiotów zostało zarejestrowane w dniu 29 stycznia 2016 roku. Wartość warunkowej dopłaty do akcji Masterform S.A., po wykreśleniu tego podmiotu z ewidencji działalności gospodarczej w skutek połączenia, traktowana jest jako warunkowa dopłata do inwestycji w Masterform Grupa Zetkama Sp. z o.o. (podmiotu kontynuującego działalność Masterform S.A.)

Zmiany w Grupie Kapitałowej

Najistotniejsze zmiany w okresie objętym sprawozdaniem finansowym dotyczą:

- utworzenia Zetkama Sp. z o.o.
- odpisu aktualizującego wartość akcji Techmadex S.A.

W dniu 20 kwietnia 2016 w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowana została Zetkama spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Wszystkie udziały w nowo utworzonym podmiocie zostały objęte przez Mangata Holding S.A.

W dniu 1 lipca 2016 roku Spółka wniosła aport do Zetkama sp. z o.o. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, stanowiącej wyodrębniony w istniejącym w przedsiębiorstwie Mangata Holding S.A. (poprzednio ZETKAMA S.A.) zespół składników materialnych i niematerialnych, związanych z działalnością produkcyjną armatury i odlewów, w tym zobowiązań i należności.

Transakcja ta została szerzej opisana w punkcie 3 niniejszego sprawozdania finansowego.

W zamian za przekazaną zorganizowaną część przedsiębiorstwa, Mangata Holding S.A. otrzymała udziały w podwyższonym kapitale zakładowym Zetkama Sp. z o.o. o wartości 83.586 tys. PLN.

Po dniu bilansowym wystąpiły następujące zmiany w Spółkach Grupy Kapitałowej:

- w dniu 5 stycznia 2017 właściwy sąd rejestrowy zarejestrował połączenie spółek: Zetkama Nieruchomości Sp. z o.o. oraz Siskin 5 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s.k.a.
- w dniu 24 stycznia 2017 roku właściwy sąd rejestrowy zarejestrował zmianę nazwy i siedziby spółki Siskin 5 Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu, na Mangata Nieruchomości Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej.
- w dniu 30 stycznia 2017 roku właściwy sąd rejestrowy zarejestrował przekształcenie Armak Sp. z o.o. w Armak Spółka akcyjna.
- w dniu 17 lutego 2017 roku właściwy sąd rejestrowy zarejestrował zmianę nazwy spółki z Masterform Grupa Zetkama Sp. z o.o. na Masterform Sp. z o.o.

Szczegółowy opis zmian w strukturze Grupy Kapitałowej zamieszczono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Mangata Holding S.A. za rok 2016.

Odpis aktualizujący wartość inwestycji

W wyniku weryfikacji wartości inwestycji w akcje i udziały spółek zależnych, dla Techmadex S.A. zidentyfikowano przesłanki dla przeprowadzenia testu na utratę wartości.

Kluczową przesłanką dla przeprowadzenia testu są znacząco odbiegające od zakładanych wyniki finansowe Techmadex S.A.

Test przeprowadzono w oparciu o prognozę przepływów gotówkowych na kolejne 5 lat, uwzględniającą dynamikę wzrostu przychodów w przedziale 2%-3%. Założono koszt kapitału WACC na poziomie 11%.

W wyniku przeprowadzonego testu oszacowano odpis aktualizujący wartość inwestycji na kwotę 3.500 tys. PLN. Odpis ten obciążał koszty finansowe bieżącego okresu.

6. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne użytkowane przez Spółkę obejmują patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe. Wartości niematerialne, które nie zostały do dnia bilansowego oddane do użytkowania prezentowane są w pozycji „Wartości niematerialnych w trakcie wytwarzania”.

Stan na 31.12.2016

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość brutto	0	0	40	0	0	0	40
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące (-)	0	0	-1	0	0	0	-1
Wartość bilansowa netto	0	0	39	0	0	0	39

Stan na 31.12.2015

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość brutto	0	0	2 311	5 084	0	9 166	16 561
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące (-)	0	0	-1 649	-1 782	0	0	-3 431
Wartość bilansowa netto	0	0	662	3 302	0	9 166	13 130

Zmiana wartości bilansowej

od 01.01. do 31.12.2016 roku

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość netto na początek okresu	0	0	662	3 302	0	9 166	13 130
Wydanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	0	0	-639	-3 136	0	-10 626	-14 401
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	0	0	109	0	0	1 460	1 569
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)	0	0	0	0	0	0	0
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)	0	0	0	0	0	0	0
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (-)	0	0	0	0	0	0	0
Amortyzacja (-)	0	0	-93	-166	0	0	-259
Odpis z tytułu utraty wartości (-)	0	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	0	39	0	0	0	39

Zmiana wartości bilansowej

od 01.01. do 31.12.2015 roku

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość netto na początek okresu	0	0	637	3 635	0	4 878	9 150
Zwiększenia z tytułu połączenia jednostek	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	0	0	232	0	0	4 403	4 635
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)	0	0	0	0	0	-115	-115
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)	0	0	0	0	0	0	0
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (-)	0	0	0	0	0	0	0
Amortyzacja (-)	0	0	-207	0	0	0	-207
Odpis z tytułu utraty wartości (-)	0	0	0	-333	0	0	-333
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	0	662	3 302	0	9 166	13 130

7. Rzeczowe aktywa trwałe

Stan na 31.12.2016

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość brutto	0	0	187	455	295	0	937
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące (-)	0	0	-39	-353	-59	0	-451
Wartość bilansowa netto	0	0	148	102	236	0	486

Stan na 31.12.2015

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość brutto	341	27 096	52 471	2 697	10 925	416	93 946
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące (-)	0	-5 706	-31 468	-1 478	-6 827	-416	-45 895
Wartość bilansowa netto	341	21 390	21 003	1 219	4 098	0	48 051

Zmiana wartości bilansowej w okresie
od 01.01. do 31.12.2016 roku

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość netto na początek okresu	341	21 390	21 003	1 219	4 098	0	48 051
Wydanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-341	-21 199	-20 890	-1 111	-4 299	-387	-48 227
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	0	133	1 375	234	955	3 283	5 980
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)	0	0	-4	0	0	0	-4
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)	0	0	0	0	80	-2 896	-2 816
Przeszacowanie do wartości godziwej (+/-)							0
Amortyzacja (-)	0	-324	-1 336	-240	-598	0	-2 498
Odpis z tytułu utraty wartości (-)	0	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (-)	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	0	148	102	236	0	486

Zmiana wartości bilansowej w okresie
od 01.01. do 31.12.2015 roku

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
Wartość netto na początek okresu	341	21 730	15 777	1 091	4 394	416	43 749
Zwiększenia z tytułu połączenia jednostek	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)	0	306	7 384	622	502	0	8 814
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)	0	0	-33	-159	-2	-416	-610
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)	0	0	0	0	0	0	0
Przeszacowanie do wartości godziwej (+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Amortyzacja (-)	0	-646	-2 125	-335	-796	0	-3 902
Odpis z tytułu utraty wartości (-)	0	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (-)	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	341	21 390	21 003	1 219	4 098	0	48 051

8. Aktywa oraz zobowiązania finansowe

8.1 Specyfikacja

Wartość aktywów finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

1 PiN	Pożyczki i należności	5 ADS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
2 AWG-O	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu	6 IPZ	Instrumenty pochodne zabezpieczające
3 AWG-W	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej	7 Poza MSR 39	Aktywa poza zakresem MSR 39
4 IUTW	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności		

Stan na 31.12.2016

*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39

	PiN	AWG-O	AWG-W	IUTW	ADS	IPZ	Poza MSR39	Razem
Należności i pożyczki	1 918							1 918
Pochodne instrumenty finansowe								0
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe								0
Długoterminowe aktywa finansowe	1 918	0	0	0	0	0	0	1 918
Należności handlowe oraz pozostałe należności	770						1 095	1 865
Pożyczki	9 685							9 685
Pochodne instrumenty finansowe								0
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe								0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 013							1 013
Krótkoterminowe aktywa finansowe	11 468	0	0	0	0	0	1 095	12 563
Kategoria aktywów finansowych razem	13 386	0	0	0	0	0	1 095	14 481

Stan na 31.12.2015

*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39

	PiN	AWG-O	AWG-W	IUTW	ADS	IPZ	Poza MSR39	Razem
Należności i pożyczki	1 831							1 831
Pochodne instrumenty finansowe								0
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe								0
Długoterminowe aktywa finansowe	1 831	0	0	0	0	0	0	1 831
Należności handlowe oraz pozostałe należności	19 214						5 668	24 882
Pożyczki	9 538							9 538
Pochodne instrumenty finansowe								0
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe								0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 220							1 220
Krótkoterminowe aktywa finansowe	29 972	0	0	0	0	0	5 668	35 640
Kategoria aktywów finansowych razem	31 803	0	0	0	0	0	5 668	37 471

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

1 ZWG-O	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu	4 IPZ	Instrumenty pochodne zabezpieczające
2 ZWG-W	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej	5 Poza MSR 39	Zobowiązania poza zakresem MSR 39
3 ZZK	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		

Stan na 31.12.2016

*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39

	ZWG-O	ZWG-W	ZZK	IPZ	Poza MSR39	Razem
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne (długoterminowe)			43 305			43 305
Leasing finansowy (długoterminowy)						0
Pochodne instrumenty finansowe						0
Pozostałe zobowiązania			3 852			3 852
Długoterminowe zobowiązania finansowe	0	0	47 157	0	0	47 157
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania			139		69	208
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne (krótkoterminowe)			9 120			9 120
Leasing finansowy (krótkoterminowy)						0
Pochodne instrumenty finansowe						0
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	0	0	9 259	0	69	9 328
Kategoria zobowiązań finansowych razem	0	0	56 416	0	69	56 485

Stan na 31.12.2015

*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39

	ZWG-O	ZWG-W	ZZK	IPZ	Poza MSR39	Razem
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne (długoterminowe)			31 222			31 222
Leasing finansowy (długoterminowy)			91			91
Pochodne instrumenty finansowe						0
Pozostałe zobowiązania			3 740			3 740
Długoterminowe zobowiązania finansowe	0	0	35 053	0	0	35 053
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania			17 759		1 528	19 287
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne (krótkoterminowe)			15 642			15 642
Leasing finansowy (krótkoterminowy)			153			153
Pochodne instrumenty finansowe				116		116
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	0	0	33 554	116	1 528	35 198
Kategoria zobowiązań finansowych razem	0	0	68 607	116	1 528	70 251

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jednostki wycenianych na bieżąco w wartości godziwej:

Aktywa/zobowiązania finansowe	Hierarchia wartości godziwej	Wartość godziwa na dzień (tys. PLN)	
	Techniki wyceny i podstawowe dane wsadowe	31.12.2016	31.12.2015
Kontrakty forward w walucie obcej	Poziom 2 Zdyskontowane przepływy pieniężne. Przyszłe przepływy pieniężne szacuje się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward (w oparciu o obserwowalne krzywe dochodu na koniec okresu sprawozdawczego) oraz o stopy kontraktów, zdyskontowane wg stopy odzwierciedlającej ryzyko kredytowe poszczególnych kontrahentów.	Aktywa: 0 Zobowiązania: 0	Aktywa: 0 Zobowiązania: 116

8.2 Należności i pożyczki

Spółka dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyodrębnia klasę należności i pożyczek (MSSF 7.6). W części długoterminowej należności i pożyczki prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w jednej pozycji. W części krótkoterminowej Spółka, zgodnie z wymogami MSR 1, odrębnie prezentuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Aktywa obrotowe</i>		
Pożyczki krótkoterminowe	9 685	9 538
Należności handlowe oraz pozostałe należności	1 865	24 882
Należności i pożyczki krótkoterminowe	11 550	34 420
<i>Aktywa trwałe</i>		
Pożyczki długoterminowe	1 918	1 831
Należności długoterminowe		
Należności i pożyczki długoterminowe	1 918	1 831
Należności i pożyczki, w tym:	13 468	36 251
- należności razem	1 865	24 882
- pożyczki udzielone	11 603	11 369

8.3 Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne

Wartość kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych ujętych w sprawozdaniu finansowym prezentuje poniższa tabela:

Krótkoterminowe kredyty, pożyczki, instrumenty dłużne	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:		
Kredyty w rachunku kredytowym	1 491	4 006
Kredyty w rachunku bieżącym	7 629	
Pożyczki		
Dłużne papiery wartościowe		11 636
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	9 120	15 642
Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:		
Kredyty w rachunku kredytowym		
Dłużne papiery wartościowe		
Pozostałe		
Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Krótkoterminowe kredyty, pożyczki, instrumenty dłużne	9 120	15 642
Długoterminowe kredyty, pożyczki, instrumenty dłużne	31.12.2016	31.12.2015

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:		
Kredyty w rachunku kredytowym	8 270	9 083
Kredyty w rachunku bieżącym		
Pożyczki		
Dłużne papiery wartościowe	35 035	22 139
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	43 305	31 222
Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:		
Kredyty w rachunku kredytowym		
Dłużne papiery wartościowe		
Pozostałe		
Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Długoterminowe kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem	43 305	31 222

8.4 Przekwalifikowanie

Spółka nie dokonała przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę zasad wyceny tych aktywów pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub metodą zamortyzowanego kosztu.

9. Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony

Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w następujący sposób wpływa na sprawozdanie finansowe:

	31.12.2016	31.12.2015
Saldo na początek okresu:		
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 248	4 022
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 412	933
Podatek odroczony per saldo na początek okresu	-1 836	-3 089
Zmiana stanu w okresie wpływająca na:		
Wynik finansowy (+/-)	677	951
Inne całkowite dochody (+/-)	98	302
Wydanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	1 933	0
Podatek odroczony per saldo na koniec okresu, w tym:	862	-1 836
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	897	1 412
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	3 248

Aktywa tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2016 roku

Tytuł różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Wynik finansowy	Inne dochody całkowite	Wydanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	Saldo na koniec okresu
<i>Aktywa:</i>					
Wartości niematerialne					
Rzeczowe aktywa trwałe					
Nieruchomości inwestycyjne					
Pochodne aktywa finansowe					
Zapasy	105			-105	0
Należności z tytułu dostaw i usług	114	1		-115	0
Kontrakty budowlane					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty					
Inne aktywa					
<i>Zobowiązania:</i>					
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	117			-117	0
Rezerwy na świadczenia pracownicze	496	67	50	-496	117
Pozostałe rezerwy	80			-80	0
Pochodne zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	416	316	48		780
Inne zobowiązania	36			-36	0
<i>Inne:</i>					
PWUG					
Podatek odroczonego od wyceny nieruchomości inwestycyjnej					
Nierozliczone straty podatkowe					
Wycena kontraktów walutowych	48		0	-48	
Razem	1 412	384	98	-996	897

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2015 roku

Tytuł różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Wynik finansowy	Inne dochody całkowite	Wydatki zorganizowanej części przedsiębiorstwa	Saldo na koniec okresu
<i>Aktywa:</i>					
Wartości niematerialne					
Rzeczowe aktywa trwałe					
Nieruchomości inwestycyjne					
Pochodne aktywa finansowe					
Zapasy	105				105
Należności z tytułu dostaw i usług	36	78			114
Kontrakty budowlane					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty					
Inne aktywa					
<i>Zobowiązania:</i>					
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	103	14			117
Rezerwy na świadczenia pracownicze	346	103	47		496
Pozostałe rezerwy	119	(39)			80
Pochodne zobowiązania finansowe	71	(71)			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne		416			416
Inne zobowiązania	75	(39)			36
<i>Inne:</i>					
PWUG					
Podatek odroczone od wyceny nieruchomości inwestycyjnej					
Nierozliczone straty podatkowe					
Wycena kontraktów walutowych	78		(30)		48
Razem	933	462	17		1 412

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2016 roku

Tytuł różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Wynik finansowy	Inne dochody całkowite	Wydanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	Saldo na koniec okresu
<i>Aktywa:</i>					
Wartości niematerialne					
Rzeczowe aktywa trwałe	3 164	-284		-2 882	0
Nieruchomości inwestycyjne	0				
Pochodne aktywa finansowe					
Zapasy					
Należności z tytułu dostaw i usług					
Środki pieniężne	28			-28	0
Inne aktywa	44	-9			35
<i>Zobowiązania:</i>					
<i>Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych</i>					
Rezerwy na świadczenia pracownicze					
Pozostałe rezerwy					
Pochodne instrumenty finansowe	(10)			10	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	20			-20	0
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych					
Inne zobowiązania					
<i>Inne:</i>					
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	0				
Razem	3 248	-293		-2 920	35

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2015 roku

Tytuł różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Wynik finansowy	Inne dochody całkowite	Wydanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	Saldo na koniec okresu
<i>Aktywa:</i>					
Wartości niematerialne					
Rzeczowe aktywa trwałe	3 301	(137)			3 164
Nieruchomości inwestycyjne	388	(324)	(64)		0
Pochodne aktywa finansowe					
Zapasy					
Należności z tytułu dostaw i usług					
Środki pieniężne	22	6			28
Inne aktywa	92	(48)			44
<i>Zobowiązania:</i>					
<i>Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych</i>					
Rezerwy na świadczenia pracownicze					
Pozostałe rezerwy					
Pochodne instrumenty finansowe	13		(23)		(10)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	8	12			20
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych					
Inne zobowiązania					
<i>Inne:</i>					
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	198		(198)		0
Razem	4 022	(489)	(285)		3 248

10. Zapasy

W sprawozdaniu finansowym Spółki ujęte były następujące pozycje zapasów:

	31.12.2016	31.12.2015
Materiały	0	3 321
Półprodukty i produkcja w toku	0	4 538
Wyroby gotowe	0	5 084
Towary	0	5 705
Wartość bilansowa zapasów razem	0	18 648

W związku z zaprzestaniem w trakcie roku obrotowego działalności o charakterze produkcyjnym, w Spółce na 31 grudnia 2016 roku nie występują zapasy.

Zmiany odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiają się następująco

	01.01 do 31.12.2016	01.01 do 31.12.2015
Stan na początek okresu	552	552
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	0	0
Odpisy rozwiązane ujęte jako przychód w okresie (-)	0	0
Wydanie jako zorganizowana część przedsiębiorstwa	-552	0
Stan na koniec okresu	0	552

11. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności krótkoterminowe:

	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa finansowe (MSR 39):		
Należności handlowe netto	770	19 214
Należności handlowe	770	19 214
Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych (-)	0	0
Pozostałe należności finansowe netto	0	0
Należności ze sprzedaży aktywów trwałych	0	0
Kaucje z tytułu usług budowlanych	0	0
Kaucje wpłacone z innych tytułów	0	0
Inne należności	0	0
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności finansowych (-)	0	0
Aktywa niefinansowe (poza MSR 39):		
Należności niefinansowe	1 095	5 668
Należności z tytułu podatków i innych świadczeń	1 494	6 216
Przedpłaty i zaliczki	0	0
Pozostałe należności niefinansowe	0	0
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych (-)	-399	-548
Należności handlowe oraz pozostałe razem	1 865	24 882

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności w okresie objętym sprawozdaniem finansowym prezentują poniższe tabele:

	01.01 do 31.12.2016	01.01 do 31.12.2015
Stan na początek okresu	548	387
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	24	161
Odpisy rozwiązane ujęte jako przychód w okresie (-)	0	0
Wydanie jako zorganizowana część przedsiębiorstwa	-173	0
Stan na koniec okresu	399	548

12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2016	31.12.2015
Rachunki bankowe w PLN	1 013	1 215
Rachunki bankowe walutowe	0	0
Gotówka w kasie	0	5
Depozyty krótkoterminowe	0	0
Pozostałe środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 013	1 220

Spółka dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych klasyfikuje środki pieniężne w sposób przyjęty do prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

13. Kapitał własny

13.1 Kapitał podstawowy

Na 31 grudnia 2016 kapitał podstawowy Spółki wynosił 1.335 tys. PLN i dzielił się na 6.676.854 akcji o wartości nominalnej 0,20 PLN każda.

Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone. Wszystkie akcje w równym stopniu uczestniczą w podziale dywidendy oraz każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Zmiany liczby akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym wynikają z następujących transakcji z właścicielami:

Akcje wyemitowane i w pełni opłacone:	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Liczba akcji na początek okresu	6 676 854	4 904 150
Emisja akcji dla programu płatności akcjami	0	0
Emisja akcji	0	1 772 704
Umorzenie akcji (-)	0	0
Liczba akcji na koniec okresu	6 676 854	6 676 854

Wzrost kapitału zakładowego w 2015 roku został zarejestrowany 2 listopada 2015 roku w związku z realizacją projektu połączenia z IDEA K5 i emisją akcji serii F.

Na dzień bilansowy żadne akcje Spółki nie pozostawały w jej posiadaniu, ani też w posiadaniu jej jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu na dzień sporządzenia sprawozdania.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	Liczba w ogólnej liczbie głosów
Jurczyk Jan	595 496	8,92%	595 496	8,92%
Jurczyk Maciej	651 626	9,76%	651 626	9,76%
Jurczyk Tomasz	718 808	10,76%	718 808	10,76%
Jurczyk Jakub	398 277	5,96%	398 277	5,96%
Mrozek Zygmunt	391 000	5,86%	391 000	5,86%
CAPITAL MBO S.A.	694 620	10,40%	694 620	10,40%
Nationale Nederlanden OFE	424 432	6,36%	424 432	6,36%

13.2 Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W 2016 roku kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej nie uległ zmianie w stosunku do stanu na 31 grudnia 2015 roku.

14. Świadczenia pracownicze

14.1 Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Koszty wynagrodzeń	3 291	3279
Koszty ubezpieczeń społecznych	446	440
Koszty programów płatności akcjami	0	0
Koszty przysługujących świadczeń (rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne)	110	50
Koszty świadczeń pracowniczych razem	3 847	3 769

14.2 Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują:

Stan na 31.12.2016

Zobowiązania i rezerwy	krótkoterminowe	długoterminowe
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	198	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	148	0
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	51	0
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	3	313
Rezerwy na odprawy emerytalne	1	99
Rezerwy na pozostałe świadczenia	150	0
Razem świadczenia pracownicze	551	412

Stan na 31.12.2015

Zobowiązania i rezerwy	krótkoterminowe	długoterminowe
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 250	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	551	0
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	281	0
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	92	764
Rezerwy na odprawy emerytalne	173	1 218
Rezerwy na pozostałe świadczenia	0	0
Razem świadczenia pracownicze	2 347	1 982

Na zmianę stanu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wpływ miały następujące pozycje:

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2016 roku

Rezerwy na świadczenia pracownicze	nagrody jubileuszowe	pozostałe	odprawy emerytalne	Razem
Stan rezerw na początek okresu	855	0	1 390	2 245
<i>Zmiany ujęte w rachunku zysków i strat:</i>				
Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia	15	0	3	18
Koszty odsetek	5	0	1	6
Zyski (-) lub straty (+) aktuarialne	-27	0	0	-27
<i>Zmiany ujęte w innych całkowitych dochodach:</i>				
Wyplacone świadczenia (-)		0	0	0
Wydanie w ramach zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-533	0	-1 311	-1 844
Zyski (-) lub straty (+) aktuarialne	0	0	16	16
Wartość bieżąca rezerw na koniec okresu	315	0	99	414

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2015 roku

Rezerwy na świadczenia pracownicze	nagrody jubileuszowe	pozostałe	odprawy emerytalne	Razem
Stan rezerw na początek okresu	719	0	1 200	1 919
<i>Zmiany ujęte w rachunku zysków i strat:</i>				
Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia	43	0	55	98
Koszty odsetek	16	0	28	44
Zyski (-) lub straty (+) aktuarialne	172	0	0	172
<i>Zmiany ujęte w innych całkowitych dochodach:</i>				
Wyplacone świadczenia (-)	-95	0	-139	-234
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych	0	0	0	0
Zyski (-) lub straty (+) aktuarialne	0	0	246	246
Wartość bieżąca rezerw na koniec okresu	855	0	1 390	2 245

Założenia aktuarialne

Założenia odnośnie śmiertelności oraz zachorowalności oparto na publikacjach GUS i ZUS (tablice śmiertelności PTTŻ 2015, publikacje ZUS na temat orzeczeń lekarskich i przyznanych świadczeniach rentowych). Wskaźnik rotacji pracowników wyliczono opierając się na danych otrzymanych od pracodawcy, przy czym przyjęte wskaźniki zależą od wieku i płci pracownika. Przyjęte założenia aktuarialne umieszczone są w załącznikach do raportu.

Zgodnie z zaleceniem Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) nr 19 wysokość stopy dyskontowej należy określić bazując na stopie zwrotu z obligacji korporacyjnych wysokiej jakości lub z obligacji Skarbu Państwa, o stałym oprocentowaniu i terminie wykupu zbliżonym do średniego terminu wymagalności zobowiązań. Biorąc pod uwagę powyższy fakt przyjęto stopę dyskontową na poziomie 3,5%. Zgodnie z zaleceniem MSR uwzględniono przyszły wzrost płac, przy czym przyjęto długookresową średnią wzrostu płac na poziomie 2,5%, przy średniej inflacji 2,5%.

Zmiany założeń w porównaniu do roku poprzedniego: aktualizacja tablicy śmiertelności, prawdopodobieństw przejścia na rentę, wskaźników rotacji pracowników, zmiana wieku emerytalnego oraz zmiana stopy dyskonta.

Zasady obliczeń

Wartość bieżącą zobowiązania liczy się stosując metodę Prognozowanych Uprawnień Jednostkowych, przy użyciu zdyskontowanych przepływów finansowych. W ramach tej metody przyporządkowuje się wartość świadczenia do odpowiedniego okresu zatrudnienia tj. każde świadczenie (nagroda jubileuszowa, odprawa emerytalna, odprawa rentowa) przyporządkowane jest do okresu od daty rozpoczęcia zatrudnienia w zakładzie pracy do daty hipotetycznego nabycia prawa do tego świadczenia. W tym celu oblicza się na każdy miesiąc symulacji prawdopodobieństwo rozwiązania stosunku pracy bez prawa do odprawy oraz prawdopodobieństwa zgonu i przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką. Prawdopodobieństwa obliczane są w oparciu o wyżej wymienione założenia aktuarialne. W wyliczeniach przyjęto również, że w przypadku osiągnięcia wieku emerytalnego, pracownik otrzymuje odprawę emerytalną i przestaje pracować (nie pobiera dalej nagród jubileuszowych).

Końcowa wartość rezerwy dla danego pracownika jest sumą zdyskontowanych świadczeń (uwzględniających prawdopodobieństwo wypłaty świadczenia) pomnożonych przez współczynniki będące ilorzem stażu pracy w momencie obliczania wartości rezerwy oraz stażu pracy w momencie uzyskania prawa do danego świadczenia.

Końcowa wartość rezerwy dla zakładu pracy jest sumą wartości rezerw policzonych dla poszczególnych pracowników. Wyniki obliczeń nie obejmują narzutów na wynagrodzenia obciążających zakład pracy i nie wliczonych do wynagrodzenia pracownika będącego podstawą do przeprowadzonych wyliczeń.

Kwotę rezerwy podzielono na część krótkoterminową i długoterminową. Jako rezerwę krótkoterminową przyjmuje się rezerwę na świadczenia, których data wymagalności, wynikająca z przyjętych założeń (np. odnośnie wieku emerytalnego lub prawdopodobieństwa przejścia na rentę) lub uzyskanych informacji (np. o datach wypłaty nagród jubileuszowych), przypada w ciągu 12 miesięcy od daty bilansowej. Jako rezerwę długoterminową przyjmuje się rezerwę na świadczenia, których data wymagalności przypada po upływie 12 miesięcy od daty bilansowej.

Wymagalność zobowiązań z tytułu przyszłych wypłat nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych w ujęciu kwotowym i procentowym przedstawia się następująco:

Rok	Nagrody jubileuszowe	Nagrody jubileuszowe %	Odprawy emerytalne i rentowe	Odprawy emerytalne i rentowe %
2017	3	1,0%	1	0,6%
2018	0	0,0%	1	0,6%
2019	164	51,8%	1	0,6%
2020	12	3,9%	1	0,6%
2021	3	0,8%	1	0,6%
2022	4	1,2%	1	1,3%
2023	0	0,0%	1	0,6%
2024	103	32,7%	1	0,6%
2025	10	3,2%	1	0,6%
2026	2	0,5%	82	85,4%
następne	15	4,9%	8	8,5%
Razem	316	100%	99	100%

Spodziewane płatności świadczeń w następnych latach:

Spodziewane płatności świadczeń	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Razem
2017	3	1	4
2018	0	1	1
2019	216	1	217
2020	45	1	46
2021	27	10	27
Następne 5 lat	353	215	568

Analiza wrażliwości na założenia aktuarialne:

Badanie wrażliwości	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Razem
Zobowiązanie wyliczone w raporcie	316	99	415
Zobowiązanie wyliczone dla stopy dyskonta +0,5%	308	95	403
Zobowiązanie wyliczone dla stopy dyskonta -0,5%	324	104	428
Zobowiązanie dla stopy wzrostu płac +0,5%	324	104	428
Zobowiązanie dla stopy wzrostu płac -0,5%	308	95	403
Zobowiązanie dla wskaźników rotacji powiększonych o 10%	315	99	414
Zobowiązanie dla wskaźników rotacji pomniejszonych o 10%	317	100	417

15. Pozostałe rezerwy

Wartość rezerw ujętych w sprawozdaniu finansowym oraz ich zmiany w poszczególnych okresach przedstawiały się następująco:

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2016 roku

Rezerwy	Sprawy sądowe	Straty z umów budowlanych	Koszty restrukturyzacji	Inne	Razem
Stan na początek okresu	0	0	0	422	422
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie	0	0	0	432	432
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	0	0	0	0	0
Wykorzystanie rezerw (-)	0	0	0	0	0
Wydanie w ramach zorganizowanej części przedsiębiorstwa	0	0	0	-854	-854
Stan na koniec okresu	0	0	0	0	0

Zmiany w okresie od 01.01. do 31.12.2015 roku

	Rezerwy	Sprawy sądowe	Straty z umów budowlanych	Koszty restrukturyzacji	Inne	Razem
Stan na początek okresu		0	0	0	629	629
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie		0	0	0	149	149
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)		0	0	0	-356	-356
Wykorzystanie rezerw (-)		0	0	0	0	0
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych		0	0	0	0	0
Stan na koniec okresu		0	0	0	422	422

16. Pozostałe zobowiązania długoterminowe oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Pozostałe zobowiązania długoterminowe przedstawiają się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	0	0
Kaucje otrzymane	0	0
Inne zobowiązania finansowe (długoterminowe)	3 852	3 740
Pozostałe zobowiązania długoterminowe razem	3 852	3 740

Inne zobowiązania długoterminowe dotyczą warunkowej dopłaty za akcje Masterform S.A. (obecnie Masterform Sp. z o.o.). Zgodnie z porozumieniem dotyczącym nabycia akcji Masterform S.A., w 2018 roku nastąpi ocena czy dopłata warunkowa ujęta w bilansie będzie mieć miejsce. Do czasu końcowej weryfikacji warunków płatności, Zarząd Spółki zdecydował się utrzymać zobowiązanie w bilansie.

Zobowiązania krótkoterminowe – handlowe oraz pozostałe prezentują się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania finansowe (MSR 39):		
Zobowiązania z handlowe	139	17 759
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	0	0
Inne zobowiązania finansowe	0	0
Zobowiązania finansowe	139	17 759
Zobowiązania niefinansowe (poza MSR 39):		
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	69	1 528
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy	0	0
Zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną	0	0
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	0	0
Inne zobowiązania niefinansowe	0	0
Zobowiązania niefinansowe	69	1 528
Zobowiązania handlowe i pozostałe operacyjne	208	19 287

17. Kredyty, pożyczki, instrumenty dłużne

Informacje dotyczące charakteru i zakresu ryzyka, na które narażona jest Spółka z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych prezentuje poniższa tabela:

Stan na 31.12.2016

Wyszczególnienie	Waluta	Wartość bilansowa w walucie	Wartość bilansowa w PLN	Część krótkoterminowa	Część długoterminowa
Zadłużenie w banku w ramach cash pooling	PLN		7 629	7 629	0
Kredyt inwestycyjny	EUR	2 120	9 761	1 491	8 270
Obligacje	PLN		35 035		35 035

Stan na 31.12.2015

Wyszczególnienie	Waluta	Wartość bilansowa w walucie	Wartość bilansowa w PLN	Część krótkoterminowa	Część długoterminowa
Kredyt obrotowy	EUR	180	767	767	0
Kredyt inwestycyjny	EUR	571	2 433	2 433	0
Kredyt inwestycyjny	EUR	2 427	10 343	1 260	9 083
Obligacje	PLN		11 636	11 636	0
Obligacje	PLN		22 139	0	22 139

Wszystkie kredyty zostały udzielone na warunkach rynkowych. Zabezpieczenia ustanowione na majątku Spółki zostały ujawnione w nocy 25.

18. Rozliczenia międzyokresowe

Stan na 31.12.2016

Rozliczenia międzyokresowe	krótkoterminowe	długoterminowe	Razem
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe:			
Czynsze najmu	0	0	0
Usługi budowlane	0	0	0
Inne koszty opłacone z góry	41	0	41
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe razem	41	0	41
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe:			
Dotacje otrzymane	0	0	0
Usługi budowlane	0	0	0
Przychody przyszłych okresów	0	0	0
Inne rozliczenia	0	0	0
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe razem	0	0	0

Stan na 31.12.2015

Rozliczenia międzyokresowe	krótkoterminowe	długoterminowe	Razem
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe:			
Czynsze najmu	0	0	0
Usługi budowlane	0	0	0
Inne koszty opłacone z góry	406	0	406
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe razem	406	0	406
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe:			
Dotacje oraz dofinansowania	3 648	0	3 648
Usługi budowlane	0	0	0
Przychody przyszłych okresów	0	0	0
Inne rozliczenia	0	0	0
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe razem	3 648	0	3 648

19. Przychody i koszty operacyjne

19.1 Koszty według rodzaju

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Amortyzacja	186	195
Świadczenia pracownicze	2 581	1 312
Zużycie materiałów i energii	89	63
Usługi obce	954	832
Podatki i opłaty	24	0
Pozostałe koszty rodzajowe	374	168
Koszty wg rodzaju razem	4 208	2 570
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	0	0
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	0	0
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby (-)	0	0
Koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	4 208	2 570

19.2 Pozostałe przychody operacyjne

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	0
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności finansowych	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności niefinansowych	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	0	0
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	0	0
Otrzymane kary i odszkodowania	0	0
Dotacje otrzymane	0	0
Refaktury	452	0
Nadpłata zobowiązań podatkowych	56	0
Nadwyżki inwentaryzacyjne	0	0
Odszkodowania z ubezpieczenia	0	0
Przychody z refaktur	0	0
Bonus za obrót	0	0
Pozostałe przychody operacyjne (inne)	110	0
Pozostałe przychody operacyjne razem	618	0

19.3 Pozostałe koszty operacyjne

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	0
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości wartości firmy	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	0	0
Odpisy aktualizujące wartość należności finansowych	0	0
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych	24	0
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	0	0
Utworzenie rezerw	0	0
Koszty usuwania braków i złomowania	0	0
Likwidacja środków trwałych	0	0
Przekazane darowizny	150	0
Spisane należności	0	0
Koszty refaktur	452	0
Koszty związane z nabyciem jednostki zależnej	0	0
Bonus za obrót	0	0
Koszty przenoszenia zakładu armatury	0	0
Przecena zapasów	0	0
Kary umowne	0	0
Szkody majątkowe	0	0
Zapłacone odszkodowania	0	0
Niedobory inwentaryzacyjne	0	0
Koszty sądowe	0	0
Inne koszty	112	0
Pozostałe koszty operacyjne razem	738	0

20. Przychody i koszty finansowe

20.1 Przychody finansowe

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
<i>Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (lokaty)	273	29
Pożyczki i należności (odsetki)	48	74
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	0	0
Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik	321	103
<i>Zyski z wyceny oraz realizacja instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>		
Instrumenty pochodne handlowe	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0
Akcje spółek notowanych	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0
Jednostki funduszy inwestycyjnych	0	0
Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	0	0
Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych:		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0
Pożyczki i należności	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	0	0
Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych	0	0
<i>Pozostałe przychody finansowe:</i>		
Zyski z aktywów dostępnych do sprzedaży przeniesione z kapitału	0	0
Dywidendy z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	22 882
Dywidendy z inwestycji w jednostki zależne	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności i pożyczek	0	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności	0	0
Odsetki od aktywów finansowych objętych odpisem aktualizującym	0	0
Inne przychody finansowe	7	0
Pozostałe przychody finansowe razem	7	22 882
Przychody finansowe razem	328	22 985

20.2 Koszty finansowe

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
<i>Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0
Kredyty w rachunku kredytowym	359	0
Kredyty w rachunku bieżącym	0	0
Pożyczki (odsetki)	0	203
Dłużne papiery wartościowe	1 260	0
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	0	0
Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 619	203
<i>Straty z wyceny oraz realizacja instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>		
Instrumenty pochodne handlowe	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0
Akcje spółek notowanych	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0
Jednostki funduszy inwestycyjnych	0	0
Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
<i>Różnice kursowe:</i>		

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0
Pożyczki i należności	8	0
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	0	0
Różnice kursowe	8	0
<i>Pozostałe koszty finansowe:</i>		
Straty z aktywów dostępnych do sprzedaży przeniesione z kapitału	0	0
Odpisy aktualizujące wartość należności i pożyczek	0	0
Odpisy aktualizujące wartość inwestycji w akcje spółek zależnych	3 500	0
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0
Inne koszty finansowe	153	0
Pozostałe koszty finansowe razem	3 661	0
Koszty finansowe - do wyłączenia w ramach Grupy	5 280	203

21. Podatek dochodowy

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Podatek bieżący:		
Rozliczenie podatku za okres sprawozdawczy	2 032	2 383
Korekty podatku za poprzednie okresy	0	0
Bieżący podatek dochodowy	2 032	2 383
Podatek odroczoney:		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	-677	-950
Rozliczenie niewykorzystanych strat podatkowych	0	0
Odroczoney podatek dochodowy	-677	-950
Podatek dochodowy razem	1 355	1 433
<i>W tym dotyczący działalności kontynuowanej</i>	-5	0

Efektywna stawka podatkowa:

	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Zysk brutto	4 444	35 290
Teoretyczny podatek od zysku brutto	844	6 705
Dywidendy	0	-22 882
Efekt podatkowy pozostałych przychodów/kosztów niepodatkowych	511	-925
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z dochodów	1 355	1 433
Efektywna stawka podatku	30%	4%
<i>w tym obciążenie podatkowe dotyczące działalności zaniechanej</i>	-5	0
<i>w tym obciążenie podatkowe dotyczące działalności kontynuowanej</i>	1 360	1 433

22. Wypłacone dywidendy

W 2016 roku Spółka nie wypłacała ani nie deklarowała wypłaty dywidendy.

23. Transakcje i rozrachunki z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi za okres 01.01.-31.12.2016 (dane obejmują działalność kontynuowaną i zaniechaną)

	Sprzedaż	Zakup	Przychody finansowe	Koszty finansowe
Śrubena Unia S.A.	898	367	176	0
MCS Sp. z o.o.	2 277	18	93	0
Armak S.A.	827	8 702	0	30
Zetkama R&D Sp. z o.o.	168	2 011	28	13
Zetkama Nieruchomości Sp. z o.o.	1	0	131	0
Kuźnia Polska S.A.	1 295	3	0	1 356
Masterform Sp. z o.o.	144	0	0	0
Techmadex S.A.	199	0	45	0
Siskin 5 Sp. z o.o. SKA	0	0	0	69
Zetkama Sp. z o.o.	1 297	8	14	0
Mangata Nieruchomości Sp. z o.o.	0	0	0	0
Razem	7 106	11 109	487	1 468

Transakcje z jednostkami powiązanymi za okres 01.01.-31.12.2015 (dane obejmują działalność kontynuowaną i zaniechaną)

	Sprzedaż	Zakup	Przychody finansowe	Koszty finansowe
Śrubena Unia S.A.	566	2	104	0
MCS Sp. z o.o.	65	1 702	130	0
Armak S.A.	11 136	1 965	0	61
Zetkama R&D Sp. z o.o.	5 219	303	0	73
Zetkama Nieruchomości Sp. z o.o.	0	0	0	0
Kuźnia Polska S.A.	0	0	0	0
Techmadex S.A.	0	2	0	0
Masterform Sp. z o.o.	0	0	0	0
Siskin 5 Sp. z o.o. SKA	0	0	0	0
Zetkama Sp. z o.o.	0	0	0	0
Mangata Nieruchomości Sp. z o.o.	0	0	0	0
Razem	16 986	3 974	234	134

Rozrachunki z jednostkami powiązanymi - stan na 31.12.2016

	Należności handlowe	Udzielone pożyczki	Zobowiązania handlowe	Obligacje	Należności cash pool	Zobowiązania cash pool
Śrubena Unia S.A.	166	0	0	0	6 656	0
MCS Sp. z o.o.	154	0	0	0	4 474	0
Armak S.A.	35	0	2	0	0	682
Zetkama R&D Sp. z o.o.	8	1 918	0	0	0	937
Zetkama Nieruchomości Sp. z o.o.	0	0	0	0	14 281	0
Kuźnia Polska S.A.	227	0	1	35 035	0	0
Masterform Sp. z o.o.	0	0	8	0	0	0
Zetkama Sp. z o.o.	238	0	0	0	3	0
Mangata Nieruchomości Sp. z o.o.	0	0	0	0	0	0
Siskin 5 Sp. z o.o. SKA	0	0	0	0	0	14 110
Techmadex S.A.	53	0	0	0	0	0
Razem	881	1 918	11	35 035	25 414	15 729

Rozrachunki z jednostkami powiązаныmi - stan na 31.12.2015

	Należności handlowe	Udzielone pożyczki	Zobowiązania handlowe	Obligacje	Należności cash pool	Zobowiązania cash pool
Śrubena Unia S.A.	0	0	129	0	6 254	0
MCS Sp. z o.o.	617	0	1	0	5 627	0
Armak S.A.	107	0	2 637	0	0	2 819
Zetkama R&D Sp. z o.o.	20	1 831	1 281	0	0	1 000
Zetkama Nieruchomości Sp. z o.o.	0	1 000	0	0	0	0
Kuźnia Polska S.A.	0	0	0	33 694	0	0
Techmadex S.A.	0	0	0	0	0	0
Razem	744	2 831	4 048	33 694	11 881	3 819

24. Sprawy sądowe

Spółka nie jest stroną istotnych spraw sądowych. Spółka jako wierzyciel prowadzi sprawy egzekucyjne, w których łączna wartość egzekwowanych kwot wynosi 65 tys. PLN.

25. Zabezpieczenia na majątku

Ustanowione zabezpieczenia na majątku:

- zastaw rejestrowy na akcjach Techmadex S.A.
- hipoteka umowna do kwoty 7.000.000 PLN
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej na nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie umowy.

Poza powyższym jako zabezpieczenie kredytu w rachunku cash pooling'u, Spółka wraz z innymi uczestnikami złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji solidarnie do kwoty 28.000.000 PLN.

Poza wyżej wymienionym, umowy kredytowe nakładają na Grupę Kapitałową dodatkowe wymogi w postaci utrzymania określonych wskaźników finansowych tj.

- IBD/EBITDA na poziomie nie wyższym niż 3,5,
- wskaźnik kapitałowy: stosunek kapitałów własnych do aktywów ogółem na poziomie nie niższym niż 40%.

Powyższe wskaźniki finansowe zostały spełnione.

Zabezpieczeniem wykupu obligacji jest weksel in blanco oraz umowa poręczenia.

26. Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych

Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych

Spółka narażona jest na ryzyka związanych z instrumentami finansowymi - aktywa oraz zobowiązania finansowe w podziale na kategorie zaprezentowano w nocie 8.

Ryzykami, na które narażona jest Spółka są:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności.

Ryzyko rynkowe

Elementem ryzyka rynkowego jest ryzyko walutowe. Ryzyko walutowe związane jest z udzieleniem pożyczek w EUR oraz zaciągniętymi kredytami w EUR. W celu minimalizacji wpływu wahań kursu na wyniki finansowe, Spółka dla wyceny zobowiązań kredytowych w walucie obcej stosuje politykę zabezpieczeń.

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Spółki wyrażone w walutach obcych, przeliczone na PLN kursem zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy przedstawiają się następująco:

Stan na 31.12.2016

	EUR	USD	CZK	Po przeliczeniu
Pożyczki	334	0	0	1 476
Należności handlowe oraz pozostałe należności finansowe	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1	0	0	4
Leasing finansowy	0	0	0	0
Pochodne Instrumenty finansowe	0	0	0	0
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-2 120	0	0	-9 370
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	-1 785	0	0	-7 890

Stan na 31.12.2015

	EUR	USD	CZK	Po przeliczeniu
Pożyczki	334	0	0	1 470
Należności handlowe oraz pozostałe należności finansowe	3 357	58	0	14 587
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	380	5	0	1 619
Leasing finansowy	-30	0	0	-136
Pochodne Instrumenty finansowe	0	0	0	0
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-3 140	0	0	-13 127
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-855	-67	-12 840	-5 412
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	46	-4	-12 840	-999

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego oraz innych całkowitych dochodów w odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych oraz wahań kursu EUR do PLN.

Analiza wrażliwości zakłada wzrost lub spadek kursów EUR/PLN o 10% w stosunku do kursu zamknięcia obowiązującego na poszczególne dni bilansowe.

		Wpływ zmian kursu na wynik	Wpływ zmian kursu na dochody całkowite
Stan na 31.12.2016 roku			
Wzrost kursu walutowego	10%	(148)	(789)
Spadek kursu walutowego	-10%	148	789
Stan na 31.12.2015 roku			
Wzrost kursu walutowego	10%	(1 153)	(1 153)
Spadek kursu walutowego	-10%	1 153	1 153

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej związane jest z oprocentowaniem posiadanych kredytów bankowych oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego oraz innych całkowitych dochodów w odniesieniu do potencjalnego wahania stopy procentowej w górę oraz w dół o 1 punkt procentowy. Kalkulację przeprowadzono

na podstawie zmiany średniej stopy procentowej obowiązującej w okresie o (+/-) 1 punkt procentowy oraz w odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych wrażliwych na zmianę oprocentowania tj. oprocentowanych zmienną stopą procentową.

Stan na 31.12.2016

	wpływ na wynik	wpływ na inne dochody całkowite
Wzrost stopy procentowej (+1 p.p.)	(682)	(682)
Spadek stopy procentowej (-1 p.p.)	682	682

Stan na 31.12.2015

	wpływ na wynik	wpływ na inne dochody całkowite
Wzrost stopy procentowej (+1 p.p.)	(502)	(375)
Spadek stopy procentowej (-1 p.p.)	502	629

Analiza wrażliwości na ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Spółce jest na niskim poziomie ze względu na sprzedaż usług do spółek powiązanych. Emitent zna sytuację finansową podmiotów z Grupy Kapitałowej, co pozwala mu określić ryzyko kredytowe na niskim poziomie.

Analizę należności jako najistotniejszej kategorii aktywów narażonych na ryzyko kredytowe, pod kątem zalegania oraz strukturę wiekową należności zaległych nie objętych odpisem przedstawiają poniższe tabele:

Stan na 31.12.2016

	Bieżące	Zaległe	Razem
Należności handlowe	770	0	770
Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych (-)	0	0	0
Należności handlowe netto	770	0	770
Pozostałe należności	1 494	0	1 494
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	-399	0	-399
Pozostałe należności netto	1 095	0	1 095
Należności razem	1 865	0	1 865

Stan na 31.12.2015

	Bieżące	Zaległe	Razem
Należności handlowe	18 320	894	19 214
Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych (-)	0	0	0
Należności handlowe netto	18 320	894	19 214
Pozostałe należności	6 216	0	6 216
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)	-548	0	-548
Pozostałe należności netto	5 668	0	5 668
Należności razem	23 988	894	24 882

Ryzyko kredytowe środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, rynkowych papierów wartościowych uznawane jest za nieistotne ze względu na wysoką wiarygodność podmiotów będących stroną transakcji, do których należą przede wszystkim banki.

Ryzyko płynności

Spółka jest narażona na ryzyko utraty płynności tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez monitorowanie terminów płatności oraz zapotrzebowania na środki pieniężne w zakresie obsługi krótkoterminowych płatności (transakcje bieżące monitorowane w okresach tygodniowych) oraz długoterminowego zapotrzebowania na gotówkę na podstawie prognoz przepływów pieniężnych aktualizowanych w okresach miesięcznych. Zapotrzebowanie na gotówkę

porównywane jest z dostępnymi źródłami pozyskania środków (w tym zwłaszcza poprzez ocenę zdolności pozyskania finansowania w postaci kredytów) oraz konfrontowane jest z inwestycjami wolnych środków.

Ryzyko to jest ograniczone również faktem, iż większość kosztów ponoszonych przez Spółkę ma charakter stały jak również przychody ze sprzedaży nie wykazują zbytnich wahań w cyklu miesięcznym w ciągu roku. Spółka posiada także dostęp do linii kredytowej (cash pooling) oraz na bieżąco monitoruje bieżące i przyszłe przepływy pieniężne (cotygodniowe raporty zarządcze każdej ze spółek w tym zakresie).

Na dzień bilansowy zobowiązania finansowe mieściły się w następujących przedziałach terminów wymagalności:

Stan na 31.12.2016

	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	Zobowiązania wartość bilansowa
Kredyty w rachunku kredytowym	892	599	8 270	0	0	9 761
Kredyty w rachunku bieżącym	7 629	0	0	0	0	7 629
Pożyczki	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	35 035	0	0	35 035
Leasing finansowy	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0	0	0
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	8 521	599	43 305	0	0	52 425

Stan na 31.12.2015

	do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat	Zobowiązania wartość bilansowa
Kredyty	3 036	1 441	2 478	6 835	0	13 790
Pożyczki	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	11 636	0	22 139	0	33 775
Leasing finansowy	67	37	92	0	0	196
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe	13 684	0	0	0	0	13 684
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	16 787	13 114	2 570	28 974	0	61 445

27. Zarządzanie kapitałem

Spółka zarządza kapitałem w celu zapewnienia zdolności kontynuowania działalności zarówno przez Spółkę, jak i Grupę oraz zapewnienia oczekiwanej stopy zwrotu dla akcjonariuszy i innych podmiotów zainteresowanych kondycją finansową Grupy. Spółka monitoruje i zapewnia utrzymanie określonych wskaźników kapitałowych, które zapewniają bieżące funkcjonowanie Spółkom Grupy oraz przyczyniają się do wzrostu wartości dla właścicieli.

Spółka występuje jako lider w ramach umowy cash pooling'u, dzięki czemu ma możliwość zabezpieczenia bieżącej płynności finansowej Spółkom Grupy.

Spółka nie podlega zewnętrznym wymogom kapitałowym.

28. Pozostałe informacje

28.1 Wynagrodzenie Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki

Wynagrodzenia	01.01. do 31.12.2016	01.01. do 31.12.2015
Zarząd	2 252	1 931
Rada Nadzorcza	704	521

28.2 Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Audytorem spółki jest Deloitte Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z którym w dniu 8 lipca 2016 roku została zawarta umowa o przeprowadzenie:

- przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego,
- badania rocznego sprawozdania finansowego za 2016 rok.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie Aleja Jana Pawła II 22 wpisana jest na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73.

Spółka korzystała wcześniej z usług ww. podmiotu. Wynagrodzenie audytora z poszczególnych tytułów wyniosło:

	31.12.2016	31.12.2015
Badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	47	62
Przeгляд jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	25	25
Razem wynagrodzenie audytora	72	87

29. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły istotne zdarzenia, które wymagałyby ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

30. Zatwierdzenie do publikacji

Sprawozdanie finansowe sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2016 zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 21 marca 2017 roku.

Podpisy Członków Zarządu

<i>Data</i>	<i>Imię i Nazwisko</i>	<i>Funkcja</i>	<i>Podpis</i>
21 marca 2017	Leszek Jurasz	Prezes Zarządu	.....
21 marca 2017	Kazimierz Przełomski	Członek Zarządu	.....

Podpisy osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg:

<i>Data</i>	<i>Imię i Nazwisko</i>	<i>Funkcja</i>	<i>Podpis</i>
21 marca 2017	Jolanta Piotrowska	Główny Księgowy	.....